Prof. Kemmerer stwierdza świetną przyszłość gospodarczą Polski.

Nr. 203. Lwów, Piątek 3. Września 1926 r. Rok XLIV. (2)

CENA NUMERU 20 gr.

PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 4 zł 50 gr. z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 4 zł 80 gr., zagranicą miesięcznie 6 50 gr. Dla urzędników państw. i nauczycieli miesięcznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 11 Telefon redakcji 19, w nocy 29-19. Tel. adm. 32-19. Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów. Rękopisów nie zwraca się. Redaktor naczelny przyjmuje: od 1-2 w południe. P. K. O. Nr. 153.215.

Czynnik gospodarczy w polityce mniejszościowej.

Lwów, 2 września.

Na II-gim Kongresie mniejszości narodowych, który się w tych dniach odbył w Genewie, jedną z najbardziej interesujących kwestyj, które były przedmiotem obrad, była sprawa **upośledzenia mniejszości narodowych pod względem gospodarczym.** Referat na ten temat był wygłoszony przez posła **Budzyńskiego**, przedstawiciela Polaków w Litwie. Nie był to oczywiście przypadek, że grupie mniejszości polskich referat ten został przydzielony. Mniejszości polskie bowiem w Niemczech, Litwie, Czechosłowacji i Łotwie, mają charakter wybitnie **robotniczo - włościański** i wobec tego specjalnie **dotkliwie odczuwają politykę rządów, skierowanych ku wyraźnemu ich wyniszczaniu pod względem gospodarczym.**

Znaczenie czynnika gospodarczego w polityce mniejszościowej jest dotychczas **niedocenione**, zagadnienia bowiem uprawnień językowych, szkolne i stosunku administracji do mniejszości narodowych o wiele wyraziściej dają się odczuwać mniejszościom, stanowią przedmiot szczególnego z ich strony zainteresowania. **Momenty gospodarcze** natomiast **występują na jaw dopiero po przeprowadzeniu szczegółowych badań**, poprzedzonych codzienną i drobiazgową obserwacją. Rzadko kiedy zdarza się wypadek, żeby pod tym względem można było zdobyć jakieś niezbite dowody, któreby w sposób niewątpliwy stwierdziły złą wolę państwa wobec mniejszości.

Jeśli więc np. udało się stwierdzić — **że nadprezydent prowincji górnośląskiej** (Śląsk Opolski) **wydał tajny okólnik do landratów, w którym poleca im za wszelką cenę nie dopuścić do tego, by obywatele niemieccy narodowości polskiej nabywali grunta miejskie**, albo, że pruski minister opieki społecznej wydał rozporządzenie, w którem zakazał budowy mieszkań dla robotników rolnych narodowości polskiej, to oczywiście takie rzadkie dowody, w związku z całym szeregiem innych charakterystycznych obserwacyj, dają najzupełniej wystarczającą podstawę do **ustalenia antymniejszościowej polityki gospodarczej rządu niemieckiego.**

Daleko zaś **trudniej** jest ustalić **takie zmiany tej polityki** w wypadkach, w **których momenty antymniejszościowe giną w bardziej istotnych momentach natury ściśle gospodarczej.** Jeżeli więc np. pod wpływem **kryzysu** gospodarczego **niemiecki przemysłowiec** redukują masowo robotników, a wśród nich specjalnie robotników polskich, to w tym wypadku **trudno jest stwierdzić, gdzie się kończą przyczyny natury gospodarczej, a gdzie zaczynają przyczyny polityczne**, antipolskie. Dopiero fakt ustalenia, że procent zwolnionych robotników polskich jest o wiele wyższy od procentu zwolnionych robotników niemieckich, że na miejsce zwolnionych wykwalifikowanych robotników Polaków umieszcza się niewykwalifikowanych robotników Niemców, — może posłużyć za materjał, świadczący o upośledzeniu gospodarczem mniejszości polskiej. Ale nawet i w tym wypadku trudno jest podnieść zarzuty przeciwko tego rodzaju polityce antymniejszościowej, ponieważ **strona niemiecka może bronić się tem, że w postępowaniu swem kieruje się** nie nastrojami antipolskiemi — lecz troską o byt **robotnika niemieckiego** lub wymogami technicznemi. Faktyczny więc stan rzeczy może być przysłonięty pozorami natury gospodarczej.

Już na podstawie powyższych krótkich wywodów wynika, że **czynnik gospodarczy w polityce mniejszościowej ma bardzo doniosłe znaczenie** i że uwzględniony w niej należycie stać się może poważnym krokiem wali z mniejszościami narodowemi lub ich pozyskania.

Nowa organizacja Prezydjum Rady Min.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 1 września.

Dziś przeprowadzoną została **reorganizacja Prezydjum Rady Ministrów.**

Prezydjum urzędować będzie odtąd w zmienionej formie jako 1) **gabinet premjera, z p. Grzybowskim** na czele (sprawy polityczne), oraz **Biuro Premjera z p. Rodicz - Laskowskim** (sprawy administracyjne). Podział wewnętrzny Prezydjum został również zmieniony. **Referat prasowy objął p. Stępowski.**

—ox xo—

Uchwały Rady Ministrów.

Warszawa, 1. 9. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu Rady Ministrów, uchwalony został przedłożony przez ministra skarbu **projekt zmiany statutu Banku Polskiego.**

Następnie Rada Ministrów uchwaliła na wniosek ministra sprawiedliwości **zmianę art. 54 k. k. z r. 1903**, w tym sensie, że sąd wyrokujący **będzie mógł zaliczyć uprzednie aresztowanie, na poczet kary pozbawienia wolności i grzywny.**

Uchwalono wniosek ministra pracy, przedłużający na miesiąc bieżący **doraźną pomoc** państwową dla **bezrobotnych**, wreszcie Rada Ministrów postanowiła **uchylić swe poprzednie postanowienia, wstrzymujące awanse funkcjonarjuszów państwowych** i zakazujące przyznawania wynagrodzeń wyższej grupy pracownikom kontraktowym.

—xo xo—

Nowy zwrot w sprawie gen. Malczewskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 1 września.

Jak informuje „Przegląd Wieczorny“, **prokurator cofnął ustęp aktu oskarżenia przeciw generałowi Malczewskiemu, który dotyczył obrazy Marszałka Piłsudskiego** i podpadał pod par. 91 wojskowego kodeksu karnego.

Równocześnie „Przegląd Wieczorny“ w sposób kategoryczny **dementuje pogłoskę o rzekomej chorobie uwięzionych generałów**, maltretowaniu ich, umieszczaniu w ciemnych celach **i t. d.**

Pogłoski te, których **potwierdzenia z oficjalnych źródeł dotychczas nie otrzymano**, notuje dziś znowu „Gazeta Warszawska Poranna“. Pogłoski te — zdaniem „Gazety Warszawskiej Porannej“ — znajdowały by swe potwierdzenie **w fakcie odroczenia rozprawy przeciw generałowi Malczewskiemu** i w wolnem tempie śledztwa przeciw pozostałym obwinionym generałom.

CZY AMNESTJA?

Warszawa, 1. 8. (AW.) Od dłuższego czasu krążą tu pogłoski, że Prezydent Rzeczypospolitej w najbliższych dniach **ułaskawi generałów osadzonych w więzieniu wileńskiem na Antokolu.**

ŁAŃCUCKI NIE BĘDZIE WYMIENIONY.

Warszawa. (Tel. wł.).

Nie odpowiada rzeczywistości wiadomość, **jakoby** odbywający karę w więzieniu mokotowskiem **poseł-komunista Łańcucki** miał być **wymieniony na jednego z obywateli polskich z więzienia sowieckiego.**

KOMISJA DLA SPRAW MNIEJSZOŚCI.

Warszawa, 1. 9. (AW.) W ciągu września nastąpi wznowienie prac **Komisji dla spraw mniejszości narodowych** w dawnym składzie z pp. Leonem Wasilewskim, posłem **Zwierzyńskim i drem Loewenherzem.** — Przewodniczy Komisji min. Młodzianowski.

—:—

RAPORT PROF. KEMMERERA.

Warszawa, 1. 9. (AW.) Pierwsze wyniki swych prac złoży prof. Kemmerer Rządowi w **pierwszej połowie września.** Wyniki te, opracowane bardzo szczegółowo obejmą 700 do **800 stron druku pisma maszynowego.**

—oo—

MANEWRY.

Warszawa, 1. 9. (AW.) Na terenie wszystkich okręgów wojskowych odbywają się obecnie **manewry piechoty, kawalerji i artylerji.** Trwać będą one zależnie od okręgu po kilka dni ewent. parę tygodni. Termin jest dostosowany do żniw, które już się skończyły. Wobec czego wojska nie wyrządzają szkód ludności miejscowej.

—oo—

CIĄGNIENIE DOLARÓWKI.

Warszawa. (Tel. wł.).

Dziś przed południem w gmachu Ministerstwa skarbu odbyło się **ciągnienie premjówki dolarowej.** Główna wygrana w wysokości **40 tysięcy dolarów, wypadła na nr. 223.188**, sprzedana w lutym r. b. w Banku Polskim na okaziciela nieznanemu klientowi. 8 tysięcy dolarów wygrała **P. K. O.**

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 1 b. m. w Warszawie 8.95 zł. — w Krakowie 8.96, — we Lwowie 8.95.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 8.97; sprzedaż 8.99; kupno 8.95.

N. Jork transakcje 9.00; sprzedaż 9.02; kupno 8.98.

Tendencja bez zmiany.

Zurych urzędowy. N. Jork 5.18; Londyn 25.145; Paryż 15.445; Wiedeń 73.15; Praga 15.35; Włochy 18.075; Belgia 14.75; Budapeszt 72.40; Sofja 3.75; Holandja 207.50; Oslo 113.50; Kopenhaga 138.25; Sztokholm 138.55; Hiszpanja 79.50; Bukareszt 2.565; Berlin 123.325; Belgrad 9.1275.

Nogiełdan owojorska. Warszawa 11.25; Londyn 4.855; Paryż 2.94; Wiedeń 14.12; Praga 2.9625; Włochy 3.28; Belgja 2.79; Budapeszt 14.12; Szwajcarja 19.31; Sofja 0.72; Holandja 40.06; Oslo 21.92; Kopenhaga 26.53; Sztokholm 26.74; Hiszpanja 15.27; Berlin 23.805; Belgrad 1.77.

—oo—

Walne zebranie akcjonarjuszy Banku Polskiego uchwaliła zmianę statutu

Warszawa, 1. 9. (PAT.) Wczoraj pod przewodnictwem prezesa Banku Polskiego p. Karpińskiego, odbyło się **nadzwyczajne walne zebranie akcjonarjuszy Banku, poświęcone rozpatrzeniu zmian statuta Banku.**

Zebranie zatwierdziło z pewnymi zmianami stylistycznymi wnioski, przedstawione przez Radę Banku. **Statut w nowej redakcji złożony dziś będzie do rozpatrzenia Radzie Ministrów, a następnie Prezydentowi Rzeczypospolitej do zatwierdzenia.**

Zmiany statutu polegają przedewszystkiem na udzieleniu szerokich pełnomocnictw zarządowi Banku: 1) **Rada Banku**, większością conajmniej 9 członków, oraz prezesa Banku, za zgodą ministra skarbu, **może podnieść kapitał zakładowy o 50 procent; 2) za zgodą prezesa Banku akcje imienne mogą być zamienione na akcje na okaziciela**, jednak w liczbie nie przekraczającej 10 procent akcji jednego właściciela, a 15 procent kapitału zakładowego; 3) **pokrycie 30 proc. może być z ważnych powodów obniżone na mocy uchwały Rady Walnej**, zatwierdzonej przez ministra skarbu.

Udział Banku w kapitale zakładowym **nie może w sumie przekraczać 25 miljonów złotych.** Zasadniczo Bank przyjmuje **dyskont weksli i warrantów płatnych najdalej w ciągu trzech miesięcy od dnia dyskontowania.** Dla **rolnictwa** termin wynosi **6 miesięcy** z zastrzeżeniem, że suma takich weksli nie może przekraczać 20 procent sumy portfelu wekslowego Banku.

—xoox—

Prof. Kemmerer stwierdza świetną przyszłość gospodarczą Polski.

Warszawa, 1. 9. (PAT.) Wczoraj po uchwaleniu przez ogólne zgromadzenie akcjonarjuszów reformy statutu Banku Polskiego, odbył się **bankiet**, wydany przez prezydjum banku na cześć misji **prof. Kemmerera.** Podczas bankietu **prof. Kemmerer wygłosił następującą mowę:**

Osobiście i w imieniu moich kolegów, uczestników amerykańskiej finansowej komisji doradczej, chcę **podziękować Waszej instytucji za gościnę dzisiejszego wieczoru**, za uprzejmość za wysoki poziom ducha współpracy, okazany podczas naczego pobytu w Polsce.

Naród polski, gdziekolwiek zetknęliśmy się z nim, okazał się **poważnie myślącym, przyjacielskim i gościnnym.** Jest on typem narodu dla którego pracuje się z zadowoleniem. **Wierzę głęboko w przyszłość Polski** i gdyby mnie zapytano o podanie w kilku słowach **uzasadnienia tego twierdzenia**, streściłbym to w następujący sposób:

Polska jest krajem różnorodnych i obfitych bogactw naturalnych. Posiada **dzielną i oszczędną ludność**, której większość przywiązana jest do ziemi i szanuje prawo własności. Ludność ta jest **patrjotyczna i religijna**, dlatego nie poddaje się wpływom krańcowej agitacji. Mimo półtora wieku trwającej obcej przemocy oraz politycznego i gospodarczego prześladowania, naród polski wykazał swą **siłę przez utrzymanie swej odrębności narodowej, języka i religji.** Pomimo, że Polacy mieli mało doświadczenia politycznego i mało pomocy z zewnątrz, i że mieli do przezwyciężenia olbrzymie trudności, a kraj ich został kompletnie zniszczony przez wojnę lat 1914 do 1920, jak żaden inny kraj, to mimoto zrobili **wielki postęp pod względem gospodarczym i politycznym.**

Zasoby Polski, charakter jej ludności, jej patrjotyzm i rezultaty osiągnięte od czasu wojen, **stanowią gwarancję jej przyszłości.** Dlatego też wierzę w Polskę i podnoszę kielich za jej przyszłą pomyślność.

GROŹBA STRAJKU W PRZEMYŚLE DRZEWNYM.

Poznań, 1. 9. (AW.) Wobec odrzucenia przez przemysłowców drzewnych żądań robotników w sprawie podwyżki płac i zniesienia akordów **wybuchł wczoraj strajk w fabryce mebli Bąkowskiego i Smodlibowskiego**, przyczem 30 robotników zawiesiło pracę. Sfery przemysłowe obawiają się, że jest to początek powszechnego strajku w przemyśle drzewnym.

—oo—

EPIDEMJA SZKARLATYNY W WARSZAWIE.

Warszawa, 1. 9. (AW.) Epidemja szkarlatyny w Warszawie nie słabnie. Ogólna liczba chorych na szkarlatynę w szpitalach warszawskich wynosi **540 osób.**

—oo—

CHOLERA W CHINACH.

Wiedeń, 1. 9. (PAT.) Pisma donoszą z Szanghaju o grasującej tam **epidemji cholery.** Dziennie zapada na cholerę do tysiąca osób.

Zmiany personalne w armji.

Warszawa, 1. 9. (AW.) Na stanowisko zastępcy kierownika **dowódcy Wyższej Szkoły Wojennej** wymieniają **pułk. Sztabu Gen. Kutrzebę.**

Warszawa, (Tel. wł.) Biskup Wojskowy **ks. Gall** przechodzi w najbliższym czasie na emeryturę z powodu przekroczenia granicy wieku. Następcą jego będzie **ks. dziekan Niewiarowski** lub **ks. biskup Władysław Bandurski.**

Warszawa, 1. 9. (AW.) Nominacja gen. dywizji Berbeckiego na stanowisko jednego z inspektorów armji ma być przyśpieszona. **Gen. Berbecki obejmie kierownictwo Inspektoratu w Toruniu.** Gen. Skierski natomiast przejdzie do Warszawy, gdzie będzie pracował pod bezpośrednim kierownictwem Marsz. Piłsudskiego.

—oo—

Hiszpanja domaga się Tangeru lub miejsca w Radzie Ligi Narodów.

Berlin, 1. 9. (PAT.) Pisma donoszą z Genewy, że na wczorajszem posiedzeniu podkomisji reorganizacyjnej zostało odczytane **żądanie rządu hiszpańskiego, który bez ogródek domaga się Tangeru w zamian za rezygnację ze stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.**

Członkowie komisji byli zaskoczeni tym oświadczeniem Hiszpanji, które nastąpiło właśnie w chwili, gdy ze strony Włoch oświadczono, iż nie mogą one wystąpić za pozostawieniem Tangeru Hiszpanji.

—xoxo—

Kłamstwa o planach aneksyjnych Polski.

Berlin. (Tel. wł.). „Deutsche Tageszeitung“ powołuje się na twierdzenie „Izwiestji“, jakoby Polska tylko chwilowo zrezygnować miała z przygotowań do zbrojnego najazdu na Litwę i zaopatruje tę, już dawno zdementowaną i kłamliwą sensację własnym komentarzem, w którym **usiłuje inkryminowane Polsce zamiary agresywne uzasadnić**, przy użyciu takich argumentów politycznych, jak sojusz polsko - rumuński, oraz zbliżenie Polski do Łotwy i Estonji. Ma to być — zdaniem „Deutsche Tageszeitung“ — pomostem do realizacji rzekomych planów aneksyjnych Polski.

SKARGI LITEWSKIE NA POLSKĘ.

Wilno. (Tel. wł.)

Z Kowna donoszą: „Lieutewa“ pisze: „Litwa wniosła do Ligi Narodów **skargę przeciw Polsce o zabranie przez Polskę części terytorjum** na pograniczu i o zatrzymanie dwóch samolotów.

—xe xo—

Z prasy ruskiej.

Krytyka polskiej polityki zagranicznej. — Dezorganizacja wśród młodzieży ruskiej.

Lwów. 2 września.

Na temat **stanowiska Rządu polskiego wobec propozycji rządu sowieckiego** pisze **„Diło“**: „Polskie stanowisko wobec projektu sowieckiego jest **lekkomyślne**, jeśli nie **lekceważące.** Polski minister spraw zagranicznych określa ten projekt jako **„pewien“**, czyli jakiś, bliżej nieokreślony, w którego osnowie leży tylko **rosyjski punkt widzenia.** Polscy dyplomaci rozpatrzą go później, a następnie podadzą go do wiadomości **„zainteresowanych w tej sprawie państw“.** Oczywiście pojęcie „zainteresowanych państw jest bardzo rozciągliwe. Czy rozumieć pod niem **państwa bałtyckie**, które już od dłuższego czasu prowadzą rozważania nad ewentualnem ustaleniem punktów o „nieagrasywności“, czy **sojuszników Polski** (Rumunję i Francję), czy wielkie mocarstwa? Lecz jakkolwiek ma się sprawa, jedno **jest** pewne: polski komunikat aż nadto **jasno podkreśla niesamodzielność, zależność polskiej polityki zagranicznej“.**

Ukraiński wiec studencki w **Tarnopolu** uchwalił rezolucję, w której stwierdza fakt **dezorganizacji wśród ogółu młodzieży ukr.** i domaga się zwołania zjazdu do Lwowa w celu rozpoczęcia akcji organizacyjnej.

PROLONGATA ULG CELNYCH.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ulgi celne udzielone na podstawie rozporządzenia ministra skarbu 4 marca br. sprolongowane zostały do 30 września br. Rozporządzenie to głównie dotyczy części maszyn i aparatów stanowiących część instalowanych urządzeń fabrycznych i niewyrabianych w kraju. Natomiast ulgi celne udzielone na podstawie rozporządzenia z 26 kwietnia r. b. mają moc obowiązującą do końca roku bieżącego t. j. do 31 grudnia br. włącznie.

—oo—

Pod znakiem czasu.

UŚMIECH WRZEŚNIA.

Lwów, 2 września.

Pierwszy dzień września był pierwszym dniem pięknej, jesiennej pogody. Słońce prześwietla uroczo, złotawe już liście kasztanów i purpurowe girlandy dzikiego wina, nasycając powietrze jakimś spokojem, wolnym już od nieokreślonej tęsknoty za wiosną, która zdaje się ciągnąć przez wszystkie najczarowniejsze dni lata.

Ale temu, tak powabnie wschodzącemu wrześniowi brak czegoś. Nietylko rozkosznych żarów jesiennego słońca, które zapomina, że ma grzać, a tylko uśmiecha się łagodnym, dobrotliwym promieniem. — Brak mu — przeszłości. Przyszedł po dniach iście listopadowej szarugi i marcowych grymasów i zatarło się owe pełne kojącego przesytu przejście z sierpniowego upału do łagodnych podmuchów września. — Pozostała luka, jakiej nic nie nagrodzi — jak w życiu człowieka, który na schyłku młodości zapadł na ciężką chorobę, aby podnieść się z niej starcem... **(m.)**

—oo—

ŁOTWA WOBEC SPRAWY WILEŃSKIEJ.

Wilno, (Tel. wł.)

Kowiciński „Vilniaus Aidas" w artykule p. t. „Łotysze — sługami Polaków", polemizuje z artykułem dziennika „Rygas Zinios", w którym autor, stwierdzając, iż długoletnia akcja Litwy w sprawie Wilna nie tylko nie miała powodzenia, ale Litwie samej bardzo zaszkodziła, zastanawia się nad sposobami wybrnięcia ze sprawy wileńskiej, przyczem sądzi, że Polska bez Wilna nie mogłaby być państwem wschodnio-europejskim oraz że i Łotwa na ewentualnej konferencji polsko-litewskiej powinna zażądać rewizji granicy Simpsona. Autor zwalczając te poglądy pisze, że Łotwa w obawie o swą niepodległość lawiruje pomiędzy Polską a Litwą, „służy jednocześnie dwom panom"...

Nasz numer szkolny.

Lwów, 2. września.

W dniach rozpoczynania się roku szkolnego, mniej więcej między 6 a 10 b. m., wyjdzie specjalny numer „Kurjera Lwowskiego", poświęcony szkole polskiej. Numer ten roześlemy wszystkim szkołom publicznym i prywatnym, pensjonatom, bursom, internatom, zrzeszeniom, związkom i gronu rodzicielskiemu. Poza tekstem redakcyjnym zamieścimy ogłoszenia firm księgarskich, składów przyborów szkolnych, sklepów z papierami, wypożyczalń, antykwarń, dalej ogłoszenia kursów specjalnych, zbiorowych lekcji, wreszcie firm odzieżowych i t. p. Będzie to przegląd tego wszystkiego, co młodzież, rodzice i wychowawcy potrzebują. Ogłoszenia te przyjmuje Administracja codziennie, od godz. 10 rano. W interesie wszystkich leży jak najśpieszniejsze nadsyłanie tych ogłoszeń, których rozmieszczeniem i ułożeniem zajmuje się specjalna fachowa siła. Dział ogłoszeniowy zamykamy już w dniu 8 b. m.

—oo—

Przed inauguracją sezonu w Teatrze Małym.

Pierwszorzędny zespół artystyczny i świetny repertuar.

Lwów, 2. września.

Po gruntownej rekonstrukcji widowni i sceny rozpoczyna Teatr Mały **nowy sezon** w sobotę dnia 4 b. m. pod niezwykle pomyślnemi auspicjami, gdyż dyrekcji udało się skompletować **istotnie świetny zespół** i ułożyć plan pracy w ten sposób, że **publiczność będzie miała przegląd nowości scenicznych polskich i zagranicznych,** których premjery będą się odbywały w ściśle określonych terminach.

Idąc po linji zakreślonego planu, i będąc wiernym wytkniętej zasadzie **kultywowania repertuaru rodzimego,** Teatr Mały otwiera swe podwoje świetną sztuką Bałuckiego pt. **„Gęsi i gąski",** dawno już nie graną we Lwowie.

W sztuce tej role główne grają czołowi artyści Teatru Małego, tak świetnie zapisani w historji **Teatru** ostatnich lat. Zobaczymy więc na scenie znakomitą, Leonję **Rasińską,** artystkę o szerokiej skali talentu, znaną z głośnych swych triumfów w szeregu sztuk, której wysoki kunszt sceniczny tak bardzo ceni prasa i publiczność. Obok niej wystąpi niezastąpiona w pewnym zakresie ról **Sznage Andruszewska.**

W głównych rolach męskich już samo pojawienie się niezrównanego **Rasińskiego mówi** wyraźnie o sukcesie całego przedstawienia. **Rasińskiego zna, ceni i kocha cały Lwów, który specjalnie chodził na** sztuki, w których grał ten niezrównany artysta. Pozyskanie go dla Teatru Małego jest istotnie wielkim sukcesem sceny i wróży jej jak najlepsze powodzenie. Przypomni się dalej publiczności **dyrektor Czarnowski, mistrz w rolach charakterystycznych,** zawsze przez wszystkich gorąco przyjmowany. Wreszcie nie braknie naszych dobrych znajomych artystów wysokiej miary: **Orzechowskiego i Pelińskiego,** których tylokrotnie mieliśmy sposobność podziwiać i gorąco oklaskiwać za ich wielkie talenty i ich świetną pracę.

W ten sposób wystawione **„Gęsi i gąski",** będą **prawdziwą rewelacją artystyczną** dla Lwowa, tembardziej iż **reżyserja spoczywa w nigdy niezawodzących rękach dyr. Czarnowskiego,** a całość otrzyma stylową dekorację i kostjumy ściśle dostosowane do epoki.

Przedstawienie to będzie **uczczeniem 25-tej rocznicy zgonu Bałuckiego,** którą Teatr Mały pierwszy przypomina teatrom innym, mającym tak wielkie zobowiązanie wobec tego zasłużonego pisarza scenicznego. Wiadomość o inauguracji sezonu przyjmie napewno cały kulturalny Lwów z wielką radością tembardziej iż **Teatr Mały stał się ulubionym teatrem w naszem mieście** i czeka go w tym właśnie roku świetny rozwój.

—oo—

Sprawa podwyżki płac pracowników miejskich.

Lwów, 2. września.

Wczoraj odbyła się w prezydjum miasta konferencja dyrektorów wszystkich zakładów miejskich przy udziale prez. Neumanna i wiceprez. Stahla w sprawie żądań pracowników, domagających się podwyżki płac. Konferencja miała charakter wyłącznie informacyjny, przedstawiono bowiem cyfrowe zestawienia przychodów i rozchodów zakładów miejskich w celu skalkulowania, czy podwyżka jest możliwą. Wniosków żadnych nie powzięto, gdyż jest to zadaniem komisji i klubów radzieckich, poczem nastąpi zatwierdzenie przez pełną Radę.

—oo—

Kredyty dla rzemiosła małopolskiego.

Warszawa. (Tel. wł.).

Przybyli tu delegaci małopolskich Izb rzemieślniczych: inż. Król, Panner, dr. Sawicz i Michałowicz — w sprawie realizacji kredytów dla rzemiosła. Delegacja ta omówiła już z czynnikami decydującemi szczegóły rozdziału kredytów dla Małopolski.

Z sumy 600 tys. zł., przyznanych Małopolsce, woj. krakowskie otrzyma 200 tys. zł., lwowskie 200 tys. zł., a stanisławowskie i tarnopolskie po 100 tys. zł.

Rozdział tych funduszów będzie powierzony współdzielniom kredytowym, a więc: Spółdzielczemu Związkowi Kredytowemu Rzemieślników i Przemysłowców w Krakowie oraz Centralnej Kasie Rękodzielniczej we Lwowie.

Organizacje te uzyskały kredyty na podstawie gwarancji Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie. Ten sposób rozdziału kredytów dla rzemiosła został ustanowiony po powrocie prezesa P. K. O. p. Szmidta z urlopu, który nie zaakceptował **projektu rozdziału kredytów bezpośrednio przez prowincjonalne kasy,** jako nie dającego odpowiedniego zabezpieczenia zwrotu pożyczek.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 3. 9. 26.

EDGAR ALLAN POE. **2**

Z cyklu: „O miłości".

OWALNY PORTRET.

Przełożyła Olga Bilińska.

(Ciąg dalszy).

Obrazy te pokrywały nietylko cztery ściany, lecz wisiały w kątach i niszach, które były wykwitem naturalnym tej dziwacznej budowy wieży zamkowej. I one to właśnie interesowały mię żywo: najprawdopodobniej skutek mojego rozpoczynającego się delirium. Dlatego też poprosiłem Pedra, aby zamknął szczelnie ciężkie okiennice — była to już noc — zapalił świece tkwiące w wysokim świeczniku, który stał u wezgłowia, a potem jak najdalej rozsunął o prześlicznych frendzlach, czarne aksamitne firanki zdobiące moje łoże. Zarządziłem to wszystko dlatego abym — jeśli dobroczynny sen nie padnie na me zmrużone powieki — mógł przynajmniej przyglądać się obrazom lub zagłębić się w czytaniu malutkiej książeczki, którą znalazłem w łóżku na poduszce, zawierającą opis i chwałę tych obrazów.

Długie chwile już czytałem i patrzyłem na malowidła pełen skupienia. Płynęły cudne godziny. Cicha północ wkraczała. Zapragnąłem posunąć świecznik i nie chcąc budzić Pedra, wyciągnąłem rękę, stawiając go tak, aby wszystkie płomyki skoncentrowały się w całej pełni na książce.

Zmiana ta wywołała niespodziewane następstwa. Promienie kilkunastu świec oświetliły nagle zagłębienie pokoju, które leżało dotychczas w głębokim mroku. Wobec tego ujrzałem w pełnem świetle niewidziany dotąd obraz. Był to portret młodej, ale rozkwitającej już w kobietę dziewczyny.

Popatrzyłem przelotnie na obraz i zamknąłem oczy. Przedewszystkiem nie mogłem pojąć, dlaczego tak właśnie uczyniłem. I podczas tego kiedy miałem przymknięte powieki, jąłem nad tą przyczyną rozmyślać. Przecież był to impulsywny ruch, aby uzyskać czas do rozmyślań, oraz zyskać niezawodną pewność, że wzrok mój nie łudził się, a również aby uspokoić i myśli swoje, zanim odważę się na badawcze i ważne spojrzenie. W chwilę potem patrzyłem na obraz ostro i bez lęku.

O tem, że czuwam i że jestem przy zdrowych zmysłach nie mogłem absolutnie wątpić: gdyż już przedtem, kiedy to pierwszy ruchomy poblask świec padł na ten obraz, ja byłem już obudzony z mojego sennego odurzenia, które mię dotąd kołysało.

Obraz ten — jakto już wymieniłem — był portretem młodej osoby. Forma medaljonu, ulubiony sposób portretowania Sully'ego, ukazywała jeno głowę i ramiona. Ramiona, piersi i płomieniste włosy roztapiały się nieznacznie w nieokreślonym, a jednak głębokim cieniu, który tworzył tło całości. Owalną ramę zdobiły bogato złocone rzeźby. Obraz ten był podziwu godnem dziełem sztuki. Lecz nie tylko wybitne wykonanie malowidła porwało moje oczy, w większym stopniu olśniła duszę moją nadziemska piękność tej główki. Zrozumiałem jest przeto, że moja tak niespodzianie ze snu obudzona fantazja wzięła tę głowę za twór żywego człowieka. Przecież widziałem doskonale, że tak rysunek jakoteż i ramy wykluczając podobną możliwość, muszą takie przypuszczenia momentalnie rozproszyć — ba, nawet nie pozwolić, by takowe powstały.

A jednak zatopiłem się w rozmyślaniu nad temi zagadnieniami i leżałem napewno może z godzinę rozmodlonem spojrzeniem ogarniając tylko ten portret. Wkońcu kiedy już myślałem, że odgadłem prawdziwą tajemnicę jego osobliwego działania, głowa moja znużona opadła na poduszki. Czar tego dziwnego portretu zdawał się tkwić w jakimś wyrazie **najpełniejszego życia,** który mię zdziwił, potem zmieszał, przestraszył i odurzył.

(Dok. nast.).

Polski Bank Przemysłowy.

Lwów, 2 września.

W dniu 1 września 1926 r. odbyło się 14-te Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonarjuszy Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie, pod przewodnictwem prezesa rady zawiadowczej dr. Marcina Szarskiego. Walne Zgromadzenie wybrało panów: dr. Józefa Wróblewskiego i red. Zygmunta Frylinga na skrutatorów, oraz dra Władysława Byłańskiego na sekretarza Zgromadzenia.

Zarząd reprezentowany przez pp. dyr. dra Zdzisława Śluszkiewicza i dr. Wilhelma Krzysztonia, przedstawił w sposób wyczerpujący przyczyny przesilenia gospodarczego w Polsce, które w roku sprawozdawczym w tak ostry sposób się objawiło, wymieniając znane już ogólnie czynniki, które przyczyniły się do pogłębienia i upowszechnienia tego przesilenia. Dysproporcja między siłą nabywczą złotego w kraju, która w miarę wzrostu kosztów utrzymania i ogólnej drożyzny stale malała a zewnętrzną siłą nabywczą złotego, odpowiadającą parytetowi, to jeden z głównych pierwiastków kryzysu, gdyż tworząc znakomite warunki dla importu, uniemożliwiał jednocześnie eksport. Bierny bilans handlowy, spotęgowany w dodatku nieurodzajem 1924 roku, zniewalał Bank Polski do ciągłej restrykcji obiegu banknotów, który z 553 miljonów z początkiem 1925 r. spadł z końcem tego roku do 381 miljonów. Tej deflacji towarzyszyła wprawdzie bardzo obfita emisja bilonu, względnie państwowego pieniądza papierowego, zapomocą której ministerstwo skarbu pokrywało poważne deficyty budżetowe, emisja ta nie złagodziła jednak braku płynnej gotówki, a wywołała jedynie chaos na krajowych rynkach pieniężnych, gdzie od lata 1925 cyrkulacja pieniężna podzieliła się na obieg banknotowy i bilonowy, do którego to ostatniego w miarę jego wzrostu społeczeństwo odnosiło się z coraz większą nieufnością. Wreszcie wojna celna z Niemcami była ostatnim powodem załamania się kursu złotego.

Spustoszenie, jakie przesilenie gospodarcze wywołało w naszem życiu gospodarczem, musiało siłą rzeczy wytworzyć dla banków sytuację bardzo ciężką, którą zaostrzyło jeszcze bardzo wydatne paniczne wycofywanie wkładów ze strony klienteli, jak i wypowiadanie kredytów zagranicznych. Żywiołową katastrofę gospodarczą, którem to mianem można słusznie określić jeszcze niestety nieskończone przesilenie, zdołał Polski Bank Przemysłowy przetrwać szczęśliwie zaspokajając zwiększone i nerwowe żądania swych wierzycieli krajowych i zagranicznych. Korzystając na równi z wszystkimi większymi rodzimymi instytucjami bankowemi w pierwszym okresie niespodziewanego i masowego nacisku wkładców z pomocy utworzonych na ten cel państwowych funduszów, potrafił w dalszym ciągu pokrywać zapotrzebowania z własnych już środków pospiesznie upłynnionych. Co więcej — jeszcze w toku panującego ostrego przesilenia finansowego, podjął się zarząd wskazanej wytworzonymi stosunkami reorganizacji, polegającej w pierwszym rzędzie na likwidacji niektórych Oddziałów (Dąbrowa Górnicza, Jasło, Sanok, Rzeszów, Poznań), których zatrzymanie w przyszłości okazało się niecelowem. Oznaczało to zapotrzebowanie dalszych znacznych płynnych środków, pociągnęło bowiem za sobą konieczność natychmiastowej wypłaty wszystkich wierzycieli odnośnych zakładów filjalnych, podczas gdy ściągnięcie wierzytelności z uwagi na panujące przesilenie w tem samem tempie uskutecznić się nie dało.

W związku z tem przeprowadził Bank w roku sprawozdawczym znaczne oszczędności, a mianowicie przez odpowiednią redukcję zwiększonego znacznie w czasie inflacji, a dziś już zbędnego personelu. Niezależnie od tej reorganizacji wewnętrznej starał się zarząd Banku o pozyskanie nowych kapitałów własnych, potrzebnych dla należytego podniesienia sprawności Instytucji. Wynikiem tych zabiegów jest nawiązanie trwałego stosunku z Crédit Générale des Petroles w Paryżu, jedną z najpoważniejszych grup kapitału francuskiego, od kilku lat pracującą w Polsce.

Ze sprawozdania Zarządu wymieniamy następujące szczegóły: Wkłady w r. 1925 wynosiły do chwili wybuchu przesilenia gospodarczego zł. 21,614.726.81, zaś z końcem 1925 roku, spadły do cyfry zł. 15,523..187.41. Z porównania tych cyfr wynika, że Bank w tym czasie mimo niezmiernie ciężkie warunki finansowe i zupełną prawie niemożność ściągnięcia swoich wierzytelności od dłużników, zdołał wypłacić kwotę złotych 6,091.539.35, mobilizując poważne środki płynne dla zadośćuczynienia wzmożonym żądaniom kredytorów.

Na wykazaną w bilansie różnicę — saldo między stanem czynnym i biernym składa się:

różnica kursowa na efektach i dewizach zł. 946.121.45. Należy tu wspomnieć, że ostatni rozwój kursów papierów dywidendowych pozwoli już całkowicie pozycję tę zanulować, przeprowadzony zatem tu odpis pozwoli w przyszłości na dalsze wzmocnienie aktywów bankowych i jego cichych rezerw, **odpisy wierzytelności** zł. 405.182.35, które to cyfry z uwzględnieniem rozmiarów przesilenia nie można uważać za wielką; spowodowana znacznymi odprawami wypłaconemi zwolnionemu personalowi **strata na gestji** zł. 438.409.61, wreszcie podatki wynoszące zł. 305.039.34.

Pozostała kwota zł. 2,500.000.— przeznaczoną została za zgodą Ministerstwa skarbu, w dobrze zrozumiałym interesie akcjonarjuszy i obecnych, jakoteż i przyszłych wierzycieli na organizację Banku, celem zapewnienia jaknajpewniejszej i najszerszej podstawy dla przyszłego rozwoju Instytucji.

Walne zgromadzenie przyjęło do wiadomości sprawozdanie Zarządu i Komisji rewizyjnej, odnoszące się do bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok 1925, udzielając Zarządowi absolutorium i uchwaliło na wniosek Rady Zawiadowczej pokryć straty 1925 roku z funduszu rezerwowego, tudzież zredukować pierwotny kapitał akcyjny do kwoty 1,800.000 złotych. Równocześnie uchwalono podwyższyć tak zredukowany kapitał akcyjny do pierwotnej wysokości, t. j. zł. 6,000.000.— przez emisję 42.000 sztuk nowych akcyj po zł. 100.— imiennej wartości. Na podstawie rządowego planu sanacyjnego i porozumienia z grupą francuską, pełne pokrycie tej nowej subskrypcji jest zapewnione.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że dzięki tej szczęśliwej reorganizacji, która uzdrowiła aktywa Banku, Polski Bank Przemysłowy dysponując teraz nowym, bardzo poważnym kapitałem, łączącym go ściśle z potężną grupą francuską, odzyska szybko poważne stanowisko, jakie zajmował w naszym kraju przed przesileniem, i potrafi doskonale sprostać wszystkim zadaniom, wynikającym z jego działalności programowej.

W związku z nowymi przepisami ustawy bankowej z roku 1924, oraz z reorganizacją Banku, przedstawił zarząd projekt zmienionego statutu, który Walne Zgromadzenie zatwierdziło w całości.

Następnie zatwierdzono kooptację nowych członków rady zawiadowczej w osobach pp.: Inż. Wiktora Hłaski, senatora dra Marcina Szarskiego, dra Witolda Ostrowskiego, hr. Delaire de Combaceres, Piotra Lacaille i Piotra Boncenne, zaś w myśl par. 21 statutu, wybrano do rady zawiadowczej pp.: Dawida Abrahamowicza, Antoniego hr. Lanckorońskiego i inż. Wita Sulimirskiego na dalszy okres 3-letni. Wreszcie walne zgromadzenie dokonało wyboru Komisji rewizyjnej w następującym składzie: Józef Padewski, Artur Bischof i René Quoniam, jako członkowie, oraz Jan Krzyżanowski i Jan Bielski, jako zastępcy.

—oo—

Generał Norwid-Neugebauer
inspektorem armji we Lwowie.

Lwów, 2 września.

Po powrocie z Warszawy dnia 29 sierpnia b. r. generał dywizji Mieczysław **Norwid - Neugebauer** objął definitywnie Inspektorat Armji we Lwowie.

Gen. Norwid - Neugebauer pochodzi z rodziny Saskiej, która w XVII wieku przybyła do Polski. Jest synem **Józefa i Anzelmy z Szalaydów**, a urodził się **15 czerwca 1884 r.**, w rodzinnym majątku **Rzejowice**, pow. Radomsko, ziemi Piotrkowskiej. Po złożeniu matury w gimnazjum filologicznem gen. Chrzanowskiego, studja politechniczne odbył **we Lwowie.**

Tak w gimnazjum, jak i w życiu akademickiem brał **czynny udział w organizacji młodzieży narodowej**, był jednym z założycieli narodowo-niepodległościowego **„Zarzewia"** i tajnej organizacji wojskowej pod nazwą **„Armja Polska"** W r. 1908 jest **naczelnym komendantem Drużyn Strzeleckich.**

W chwili wybuchu wojny przekracza granicę pod Krzeszowicami i zostaje **dowódcą II-go Baonu Strzeleckiego.** Kolejno w Legjonach odbywa służbę w I-szej Brygadzie, dowodząc przejściowo II-gim i V-tym Baonem, oraz 2 p. p., później szym 5 p. p., następnie w **II-giej i III-ciej Brygadzie.**

W walkach na Bukowinie jest **ranny szrapnelem pod Rokitną**, potem **kontuzjowany i raz lekko ranny.**

Dnia **10 października 1915 r.** obejmuje dowództwo 6 p. p. leg., rekrutującego się przeważnie ze Lwowa. Po uporczywych bojach na Polesiu zostaje mianowany **podpułkownikiem.** Przejściowo dowodzi III-cią Bryg. leg. — Po niezłożeniu przysięgi jest **internowany w Lublinie**, — W Wojsku Polskiem odbywa służbę **jako dowódca Grupy Wołyńskiej**, — **szef sztabu D. O. Gen. Kielce-Poznań.**

Powołany następnie przez dowódcę frontu litewsko - białoruskiego, gen. Szeptyckiego, na stanowisko **kwatermistrza frontu** — zostaje mianowany **generałem - podpołrucznikiem.** W maju 1920 r. jest **drugim zastępcą szefa sztabu generalnego i głównym kwatermistrzem.** — W sierpniu 1921 r. jest **dowódcą 28 dywizji piechoty.** W grudniu 1923 r. powołany do M. S. Wojsk. na stanowisko **szefa departamentu VII. Int.**, następnie na stanowisko **zastępcy Szefa Administracji.**

W międzyczasie odbywa **studja wojskowe we Francji.** Generał Norwid - Neugebauer posiada Krzyż „Virtuti Militari" V kl., Krzyż „Polonia Restituta" III kl., „Krzyż Walecznych" — poczwórnie, Oficerski Krzyż Legji Honorowej i Złoty Krzyż Zasługi — otrzymał też szereg pochwał i wyróżnień w imieniu Służby.

—oo—

Nieudolność policji lwowskiej.

Lwów, 2 września.

Policja lwowska skrzętnie notuje zasźe kradzieże i włamania nie wysila się jednak zbytnio **by złodzieja wytropić.** W ostatnich letnich miesiącach popełniono we Lwowie **kilkaset kradzieży mniejszych i większych.**

W tym samym czasie **aresztowano kilku rzekomych sprawców** dwu lub trzech włamań, rzekomych albowiem sąd, **z powodu braku dowodów winy**, uwolnił ich.

Należy z tym systemem skończyć. Nieudolność, zła wola, lenistwo oraz **„zniechęcenie"**, o którem tyle obecnie w policji się mówi, muszą zniknąć. Szef policji miejskiej p. insp. **Nowodworski winien sprawę zbadać i te kardynalne błędy, jakie ostatnio dają się aż nadto wyraźnie** zauważyć, usunąć.

Luki, jakie pozostały po zwolnionych, wytrawnych wywiadowcach zapełnić siłami zdolnemi i chętnemi, **nieużytków przepędzić — narażają** oni bowiem na szwank i tak mocno nadszarganą opinję urzędu bezpieczeństwa publicznego.

*

Przegląd dnia wczorajszego przedstawia się następująco: **„nieznany"** sprawca okradł mieszkanie Filipa **Fuksberga** (Mochnackiego 8). Szkoda wynosi kilkaset zł.

„Nieznany" sprawca skradł na pl. Rzeźn... konia z wozem wartości 600 zł. na szkodę Naftalego **Türka.**

„Nieznany" sprawca włamał się do mieszkania Kazimierza **Jakubowskiego** urz. pryw. (Domsa 12) i skradł różne przedmioty wartości 350 zł.

Wreszcie z mieszkania ks. Karola Jastrzębskiego **„nieznani"** złodzieje skradli większą ilość biżuterji wartości kilku tysięcy zł.

Natomiast aresztowano Zofję Mendyk podejrzaną o kradzież... 30 zł. na szkodę robotnika kolej. Karola **Rabieja.**.

Czy to nie pusty śmiech?

OD ADMINISTRACJI!

Czas odnowić prenumeratę na wrzesień!

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów **upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości** przez przekazanie **na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi,** by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Epidemja szkarlatyny w Warszawie i na prowincji.

Warszawa, (Tel. wł.)

Przebieg epidemji szkarlatyny w kraju wykazuje, że **największymi jej ogniskami są miasta**, a z tych pierwsze miejsce zajmuje **Warszawa**. Po wsiach wypadki zasłabnięcia na szkarlatynę zdarzają się nader rzadko.

Drugą cechą **charakterystyczną** epidemji jest to, **że ogarnia ona przeważnia światek dziecięcy w wieku przedszkolnym, poniżej lat 6** (78%). Tłumaczy **się** to dokonanemi dawniej **szczepieniami** ochronnemi, których w samej Warszawie dokonano około 12.000 wśród **młodzieży szkolnej,**

Obecnie, wyłączając Warszawę, gdzie ilość zasłabnięć jeszcze wzrasta, epidemja w kraju osiągnęła swój **punkt kulminacyjny** i wkrótce można **spodziewać** się jej **załamanie się**, tembardziej, że obecnie na terenie całego kraju rozpoczyna się **szeroka** akcja **szczepieniowa.**

W ostatnim tygodniu **sprawozdawczym** (8—15 sierpnia), jak nas informują w Gen. Dyr. Służby Zdrowia, **w wojew. Lwowskiem łącznie z miastem** notowano **93 wypadków** zasłabnięcia na szkarlatynę, **w** tem 13 zakończyło się śmiercią, **w Stanisławowskiem 22 wypadki**, w tem 5 śmiertelnych, **w Tarnopolskiem 59**, (4 śmiertelne) **Krakowskiem 35** (4), Śląskiem — 23, Wołyńskiem — 74 (12), Nowogrodzkiem — 4, Wileńskiem — 15 (3), Białostockiem — 37 (1), Lubelskiem 24 (1), Kieleckiem — 45 (4) i Łódzkiem 23 (5). W województwach **Poleskiem, Poznańskiem i Pomorskiem ilość zasłabnięć jest** nieznaczna.

ROSYJSKA EKSPEDYCJA NA BIEGUN PÓŁNOCNY.

Moskwa, (Tel. wł.)

W tych dniach wyruszyła rosyjska ekspedycja pod kierownictwem **prof. Medwedjawa** z Archangielska ku północy, w celu studjowania krajów polarnych.

Członkowie wyjechali na dobrze zaopatrzonym okręcie **„Persej"** i zatrzymają się kilka miesięcy w krajach arktycznych.

—oo—

Skrzynka na listy.

Sprawą bankructwa Nuzy powinna zająć się Prokuratura.

Lwów, 2. września.

Z wielu artykułów w prasie omawiających rozrzutną gospodarkę Nuzy, wiadomo, iż **znaczny majątek Nuzy był niesumiennie trwoniony.** Wiadomo, jak horendalnie wysokie **płace miesięczne pobierali członkowie dyrekcji i liczni inni funkcjonarjusze**, a nadto jakie luksusowe uczty urządzano dla wszystkich akcjonarjuszy. Jedna pamiętna uczta pochłonęła aż **12 miljonów marek polskich!**

Zrzeszenie handlowe — Nuza istniało na podstawie **przepisów** statutu. Tymczasem ani **dyrekcja ani rada nadzorcza nie stosowały się do przepisów statutu** w odniesieniu do swoich członków, a z notatki prasy w ostatnich dniach wiadomo, iż członkowie otrzymywali statut **odmiennej treści, aniżeli statut**, zatwierdzony przez odnośną władzę.

Członkowie nie tylko, że **nie otrzymywali nigdy udziału w zyskach,** lecz za otrzymywane towary musieli płacić ceny **znacznie wyższe, aniżeli w innych handlach**, w taki sposób byli niesumiennie wyzyskiwani i krzywdzeni. Z notatki prasowej znany jest taki n. p. fakt, iż w sklepie przy ul. Tańskiej żądano w godzinę później od tego samego nabywcy, za ten sam towar tekstylny i ilość takowego — cenę kupna **o 100 prc wyższą!**

Takiem oto niesumiennem postępowaniem w odniesieniu do swoich członków, których Nuza liczyła **przeszło 20 tysięcy** — większość ich zrażona, nie chcąc dawać się dłużej wyzyskiwać i krzywdzić — zaprzestała pobierać towary i wpłacać coraz wyższe żądane wkłady (za nic!) i ogłosiła pisemne swoje wystąpienie z Towarzystwa.

Mimo tego upadłość Nuzy jest jedynie **fikcyjna,** mająca na celu **zmuszenie wszystkich członków** swoich do uiszczenia jeszcze wkładów po 15 zł. — celem zapłacenia **rzekomo zaistniałych znacznych zobowiązań.**

Jeśliby nawet długi te istniały to **spłacić je winni jedynie i tylko** wszyscy **członkowie dyrekcji**, którzy głównie obficie korzystali z istnienia Nuzy tak w towarach jak i w zyskach. Spłacenie przez nich rzekomych długów Nuzy nie uczyniłoby im żadnego uszczerbku na majątku. Domaganie się od członków uiszczenia wkładów po 15 zł. jest dalszą wielką ich krzywdą. Z tego stanu rzeczy winna **Prokuratura wyciągnąć konsekwencje.**

A.

Kurjer literacki.

„Comoedia" tygodnik warszawski, zawiera w n-rze 19-tym artykuły: **Teatrologja scany polskiej**, Teatry polskie: Premjery warszawskie, Teatr miejski w Łodzi, Losy Reduty, Teatry wileńskie, U progu jesiennego sezonu kinowego, Z polskiej wytwórczości filmowej, Zachowanie się publiczności w teatrach, Z twórczej niwy, I-szy Międzynarodowy Kongres aktorów, Kronika zagraniczna, Meteory filmowe. Numer zdobi wiele ilustracji.

Nad Międzynarodowym **Kongresem Prawa Autorskiego,** który odbędzie się w dniach 27—30 września b. r. w Warszawie, objął protektorat Pan Prezydent Rzeczypospolitej, prof. Ignacy Mościcki.

—oo—

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 3 9 1926.

PROF. TADEUSZ RYBKOWSKI 11

Dziesięciolecie Sztuki Polskiej we Lwowie od 1/IX 1914 do 1/IX 1924.

(Ciąg dalszy).

Ś. p. Kajetan Stefanowicz, urodził się w Drohobyczu 13 lipca 1886 r. Nauki gimnazjalne pobierał we Lwowie i Kołomyi, studja wyższe rozpoczął na Wydziale architektury Politechniki lwowskiej jako słuchacz ś. p. profesora Edgara Kowacza. Wkrótce jednak talent malarski, który zapowiadał się od najmłodszych lat, skierował ś. p. Kajetana do studjów malarskich, które z zamiłowaniem odbywał kolejno, najpierw pod kierunkiem prof. Mehoffera i Pankiewicza w Akademji Sztuk Pięknych w Krakowie, następnie w Akademji monachijskiej, jako ulubiony uczeń ś. p. profesora Saitza, a następnie w Paryżu, gdzie przebywając przez dwa lata, pracował bardzo gorliwie, już to pod kierunkiem prof. Humbera, już to samodzielnie. Na widownię publicznie artystyczną wstąpił pierwotnie jako zwolennik kierunku naturalistyczno - impresjonistycznego, malując i wystawiając studja i kompozycje pejzażowe i figuralne. Stopniowo jednak, żywa wyobraźnia, niezwykła pamięć form i łatwość rysunku uniezależniły go od modela, a zmysł dekoracyjny pociągnął go ku sztuce artystycznego przemysłu w kierunku dekoracyjnym.

Pierwsze próby tego rodzaju pozostawił w auli zakładu wychowawczego ś. p. Zofji Strzałkowskiej, i w klatce schodowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie.

W Paryżu przejął się nowemi kierunkami sztuki, studjował z zapałem w muzeach zabytki i okazy przemysłu artystycznego, rysując niezmordowanie zebrał poważny zasób materjałów, nabrał poczucia stylu i wysubtelnił smak i zmysł ornamentacyjny.

Pierwsze swe kartony dekoracyjne wystawił z powodzeniem w Paryżu, a przychylna ich ocena poważnych krytyków. zachęciła go do dalszej pracy na tem polu. Projektował więc afisze, reklamy artystyczne, modele modnych strojów kobiecych, a osiągnąwszy zadowalniającą łatwość i wprawę w rysowaniu z pamięci ludzi i zwierząt opanował także sztukę ilustrowania.

Tak przygotowany i wykształcony, powróciwszy do Lwowa, przyjął obowiązki nauczycielskie najprzód jako asystent, później jako profesor Państwowej Szkoły Przemysłowej, gdzie z zamiłowaniem oddawał się pracy pedagogicznej, — godząc ją szczęśliwie z twórczością artystyczną.

Zdolności jego ilustratorskie zużytkowała wydatnie Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, zatrudniając go ilustrowaniem podręczników szkolnych.

Z wybuchem wojny światowej rzucił swój warsztat pracy, zaciągnął się w szeregi legjonów, odbył całą ich kampanję, na licznych frontach, jako ułan Beliny, a później jako oficer I. pułku szwoleżerów.

W krótkich przerwach wypoczynkowych w polu, szkicował akwarelowe portrety Belinjaków i dworki, postojów kwaterowych, a jedna z takich serji szkiców opatrzona oryginalnemi podpisami portretowanych uchowała się szczęśliwie między pamiątkami w rodzinie i jest przeznaczona do publicznych zbiorów lwowskich.

Piękną i rzewną pamiątką wojenną jest także teka zatytułowana „Pieśń legjonów", zawierająca 10 kompozycyj rysowanych piórkiem. Jako artysta ś. p. Kajetan, miał nieraz sposobność oszczędzania siebie na wojnie, bo proponowano mu nieraz służbę w wojskowych oddziałach prasowych, on jednak był szczerym żołnierzem i trwał wiernie na froncie w linjach bojowych do końca życia, które ofiarował Ojczyźnie ginąc śmiercią bohaterską w wojnie bolszewickiej d. 29 **września 1920** pod Rohaczowem nad Słuczem, skąd przewieziony, spoczywa na cmentarzu Obrońców Lwowa.

Pisząc o nieboszczykach i wspominając o artystach zamieszkałych i działających we Lwowie w latach wojennych nie mogę pominąć jednego z kolegów, znanego mi jeszcze z czasów mego pobytu we Wiedniu ś. p. Michała Sozańskiego, a potem stale od lat kilkudziesięciu zamieszkałego i pracującego we Lwowie, a znanego głównie z prac akwarelowych, które prawie na każdej wystawie Tow. Przyj. Sztuk Pięknych, były reprezentowane.

(C. d. n.)

—oo—

Młodzież akademicka przysposobiona wojskowo spełnia obowiązek wobec Państwa.

Lwów, 2. września.

Z początkiem lipca b. r. ciągnęły grupy młodzieży akademickiej szlakiem podkarpackim. W Mizuniu Nowym został zorganizowany obóz pod namiotami, do którego zgłosiło się ponad 200 akademików i maturzystów.

Dnia 25 b. m. na zakończenie pracy 6-tygodniowej przysposobienia wojskowego, urządzone zostały w obecności delegata DOK VI. ppłk Lewickiego, zawody sportowe, w skład których wchodziły: Zawody strzeleckie, zawody w pięcioboju wojskowo - sportowym, zawody w piłce nożnej.

Do zawodów strzeleckich stanęło 16 zawodników. I-sze miejsce zdobywa elew Kemula Wiktor, uzyskując 66 na możliwych 72 punktów. II-gie miejsce zdobywa elew Juchum Władysław, uzyskując 60.5 punktów. III. miejsce zdobywa elew Korman Tadeusz, uzyskując 60 punktów.

Do pięcioboju stanęło 18 zawodników. W skład pięcioboju wchodziły następujące części: 1) Strzelanie na 100 metrów, do tarczy na 12 pierscien., 6 strzałów, a to: 2 leżąco, 2 klęcząc i 2 stojąc — wszystkie bez podpórki. Marsz 3 klm (2 klm droga bita, 1 klm na przełaj). Rzut granatem ćwiczebnym wagi 800 gr. (stylem dowolnym ręką prawą, lewą jako wynik średnia rzutów obu rąk). Bieg na 100 m. Skok w dal.

I-sze miejsce zdobywa elew Wicińskl Adam, uzyskując następujące wyniki w poszczególnych częściach pięcioboju: w strzelaniu na 72 do 60 punktów możliwych. W marszu na 3 klm przybywa w czasie 22 min. 13 sek. W rzucie granatem osiąga 30 m. 10 cm. W biegu na 100 m. przybywa do mety w czasie 12 sek. W skoku w dal osiąga 5 m. 70 cm.

II-gie miejsce zdobywa elew Kulicz Alojzy, III-cie elew Postępski Władysław.

Zawody w piłce nożnej między drużyną obozu **maturzystów**, a kombinowaną drużyną obozu instr. i akademickiego zakończyły się wynikiem 3:0 (2:0). na korzyść maturzystów.

Po zakończeniu zawodów rozdzielił nagrody i dyplomy starosta doliński wraz z p. Bogaczewiczową w obecności delegata DOK VI. ppłk. Lewickiego, oraz całego korpusu oficerskiego obozów P. W.

Poczem przemówił do zebranych zawodników i elewów mjr. Bogaczewicz, podnosząc z pełnem uznaniem doskonałe wyniki uczestników zawodów, zachęcając ich do dalszych wysiłków na tem polu.

Następnie przemówił delegat DOK VI. ppłk. Lewicki, a wskazując wzniosłe cele pracy przysposobienia wojskowego, zaapelował do obywatelskich uczuć zawodników, by w tej pracy nie ograniczyli się tylko do osiągniętych wyników, lecz podnieśli je do czynów helleńskich. Na zakończenie swego przemówienia wzniósł okrzyk na cześć idei przysposobienia wojskowego wśród młodzieży akademickiej.

Na zakończenie tego uroczystego dnia odbyła się zabawa taneczna w Wygodzie w sali Kasyna „Karpackiego T-wa Leśnego“, w której wzięli udział reprezentanci władz cywil. i licznie zaproszeni goście ponadto delegaci z poszczególnych obozów. Na zabawie przygrywała doskonała orkiestra 53 pp. ze Stryja.

—ox ox—

Najulubieńsi artyści filmowi.

Lwów, 2 września.

Jedno z najbardziej poczytnych pism amerykańskich poświęconych srebrnemu ekranowi, ogłosiło ostatnio **ankietę, mającą na celu stwierdzenie stopnia popularności artystów i artystek filmowych wśród zwolenników kina.**

Rezultat odpowiedzi **niezupełnie zgadza się z raportami kas, lecz** — co jest tem ciekawsze — **tylko w stosunku do... mężczyzn.** Zwycięscą okazał się — wbrew wszelkim przewidywaniom — **Richard Dix.** Po nim idą Rudolf **Valentino,** Richard **Bartelemess,** Douglas **Fairbanks** — wielki Dug — znalazł się na ósmem miejscu, Harold **Lloyd** — na dwinastem, genjalny **Chaplin** został wyparty poza obręb odznaczonych dwudziestu ulubieńców.

Na taki wynik głosowania wpłynęły bez wątpienia dwa momenty: **dla młodych dziewcząt, które brały żywy udział w ankiecie, najsympatyczniejszy jest typ poczciwego, nieco ograniczonego, sliczного chłopca, jaki przeważnie odtwarza Dix,** wybitne zaś uznanie mężczyzn zdobył on sobie, jako doskonały typ **„real American“** (choć właściwe nazwisko „Dix‘a brzmi — Ernst **Brimmez!).**

W ocenie talentów kobiecych zadecydowały **względy natury li tylko artystycznej.** Palmę pierwszeństwa na firmamencie gwiazd filmowych zyska Pola **Negri;** cudownie głęboka jej intuicja odtwórcza pobiła czarującą słodycz Mary **Pickford** większością 9.000 głosów. (Pola Negri otrzymała nadto dwa razy więcej głosów, niż Dix). Trzecie miejsce zajęła Glorja **Swanson,** czwarte — Norma **Talmadge,** piąte Liljana **Gish.** Ankieta której — znaczenia nie należy, oczywiście zbytnio uogólniać — dowodzi jednak niezbicie, **że uroda będąca warunkiem niezbędnym nie jest sama przez się warunkiem wystarczającym powodzenia kobiety na ekranie.**

—oo—

Kurjer lotniczy.

LOT NAD ATLANTYKIEM.

Europa i Ameryka z wielkiem zaciekawieniem śledzą prace nad budową wielkiego dwupłatowca, który zaopatrzony w trzy dziesięciocylindrowe silniki, ma dokonać w końcu sierpnia śmiałej próby lotu z **Nowego Jorku do Paryża.** Przelot ten będzie **nowym rekordem w podróżach długodystansowych** i obok lotu Paryż - Omsk i Paryż - Zatoka Perska stanowić będzie **przełomowe wydarzenie** w komunikacji lotniczej.

Lotu nad Atlantykiem dokonają dwaj Amerykanie: porucznik **Allan Snody** i kapitan **Homer Barry** oraz lotnik francuski **Rene Fonck.** Początek podróży zależny jest od warunków atmosferycznych. Samolot **nie** będzie leciał drogą morską, używaną przez parowce, lecz **celem skrócenia przelotu nad Oceanem** wyruszy **z Nowego Jorku przez Boston do Newfoundland,** a stamtąd ponad oceanem do południowych wybrzeży **Irlandji i do Paryża.**

Przestrzeń, przebyta w ten sposób wynosi **3.660 mil,** z czego nad oceanem — **1.800 mil.** Samolot zabiera 11.357 litrów benzyny, które starczyć mają na przebycie 4.300 mil. — Aparat posiada urządzenia, pozwalające na utrzymywanie się przez kilka godzin na powierzchni morza. Ekspedycję finansuje pewne towarzystwo amerykańskie. Podczas lotu dokonane będą próby utrzymywania komunikacji **radjowej** przy pomocy krótkich fal. Stacja samolotu ma sygnał WOP.

CZESKI PRZEMYSŁ LOTNICZY W POLSCE.

„Prager Presse“ donosi, iż dnia 14 sierpnia odbyły się w Warszawie w Ministerstwie przemysłu i handlu między wiceministrem **Doleżalem** a przedstawicielem **zakładków Skoda** narady w sprawie zorganizowania w Polsce fabryki silników lotniczych.

PO 17 LATACH

Dnia 16 sierpnia inżynier **Blerio** wynalazca pierwszego jednopłatowca, **po raz drugi przeleciał z Francji do Anglji** przez kanał La Manche. Pierwszy lot przez La Manche, odbył się **25-go lipca 1909 roku** na samolocie, zaopatrzonym w silnik 25 konny. Lot ten wywołał niebywałą sensację w całym świecie, a obecny premjer angielski Baldwin, oświadczył w roku 1909, **iż historja Anglji jako państwa wyspiarskiego jest skończona.** Po 17 latach gdy inżynier Bleriot dosiadł po raz wtóry wielkiego samolotu o 420 konnym silniku, premjer Baldwin powitał weterana lotnictwa, opowiadając mu żywo wspomnienia pamiętnego wydarzenia z przed 17 laty.

—xo ox—

Ze świata.

+ **Szkoła prawa dla kobiet w Chinach. P. George C. Hsu, prezydentka związku kobiet i wiceprezydentka chińskiego klubu kobiecego, stanęła na czele nowo założonej chińskiej szkoły prawa.** Kobiety **przygotowujące się w tej szkole do zawodu sędziowskiego należą wszystkie do stronnictwa równouprawnienia kobiet, walczącego o zupełne wyswobodzenie kobiety chińskiej z dotychczasowej niewoli.**

To stronnictwo kobiece związane jest z narodową amerykańską Ligą Kobiecą i w budynku amerykańskiej partji kobiecej na Kapitolu w Waszyngtonie powiewa teraz już także i chińska flaga, a obok sal partji europejskiej, australskiej, afrykańskiej i amerykańskiej urządzono teraz salę obrad i pokój emancypowanej Chinki.

+ **Gigantyczne procesy.** W Wrocławiu rozpoczynają się w tych dniach 2 procesy, o rozmiarach dotąd w kryminalistyce mże nieznanych: Kupiec Fryderyk **Böhm,** odpowiadać będzie **za 709 oszustw i sprzeniewierzeń.** Proces, do którego wezwano **500 świadków,** potrwa kilka miesięcy.

Równocześnie toczyć się będzie proces przeciw mistrzowi cechu złodziejskiego **Barberowi, o 2000 kradzieży i włamań,** które popełnił on sam bez niczyjej pomocy.

+ **Ciężkie kary za szerzenie chorób wenerycznych** w Rosji. Rząd sowiecki wydał ustawę, wedle której **osoba,** zarażająca drugą chorobą weneryczną, zostanie skazana na **karę robót przymusowych.**

+ **Dom harcerzy.** W okolicy szwajcarskiego miasteczka Kandersteeg, odbywa się obecnie **IV-ty Międzynarodowy Kongres Harcerzy.** Na zjeździe tym odczytano protokół otwarcia Domu, obliczonego na dwustu **mieszkańców.** Dom ten wybudowano **ze składek harcerskich** w Szwajcarji, a mieszkać w nim mogą kolejno podczas wakacji letnich czy zimowych harcerze z wszystkich krajów świata. Klucze od tego domu zostały doręczone na zjeździe generałowi **Baden-Powellowi,** jako naczelnikowi wszechświatowej organizacji harcerzy.

+ **Wzrost ilości samobójstw we Wiedniu.** Statystyka samobójstw we Wiedniu świadczy o zastraszającym wzroście ilości ludzi, którzy pragną rozstać się z życiem. W r. 1925 zanotowano we Wiedniu ogółem 1.781 samobójstw. W ośmiu miesiącach b. r. targnęło się na własne życie 1.291 osób, czyli, że co 1.391-szemu mieszkańcowi stolicy naddunajskiej życie się uprzykrzyło. W powodach przeważa nędza i bezrobocie...

+ **Napad na okręt norweski.** W pobliżu Honkongu wsiadło na okręt norweski 38 podróżnych, którzy natychmiast gdy okręt ruszył z miejsca, **zrzucili ze siebie maski** i z bronią w ręku zmusili kapitana i służbę okrętową do skierowania okrętu w cieśninę. Obrabowali oni wszystkich podróżnych i sam okręt, wyrządzając szkody na 100.000 marek złotych. poczem opuścili okręt zabierając łup.

—oo—

Zasady reorganizacji Ligi Narodów ustalone.

Przedstawiciel Hiszpanji wstrzymał się od głosowania.

Genewa, 1. 9. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu komisji reorganizacyjnej Rady Ligi Narodów w czasie dyskusji nad projektem przedstawionym przez podkomisję, wszyscy **członkowie uznali ducha pojednawczości i dobrą wolę podkomisji.**

Przedstawiciele Argentyny, Szwecji i Polski oświadczyli, że **byli gotowi do poczynienia nowych ustępstw** ze swego punktu widzenia, w celu osiągnięcia jednomyślności. **Przedstawiciel Polski głosował za projektem**, poczynił jednak zastrzeżenia w sprawie prawa powtórnego wyboru.

Scialoja zaklinał Hiszpanję, aby uwzględniła trudności obecnej chwili i dał wyraz ubolewaniu, któreby odczuli wszyscy, o ileby uczucia współpracy, ujawniające się dotychczas, miały zniknąć.

Genewa, 1. 9. (PAT.) Komisja reorganizacyjna Rady Ligi Narodów **przyjęła na plenarnem zebraniu jednogłośnie projekt podkomisji.** Jedynie przedstawiciel Hiszpanji wstrzymał się od głosowania.

MIN. ZALESKI W GENEWIE.

Genewa, 1. 9. (PAT.) Polski minister S. Z. **Zaleski** w przejeździe przez Genewę, gdzie zatrzymał się kilka godzin odbył łącznie z delegatami polskimi ministrem **Sokalem** i dyrektorem departamentu **Jackowskim konferencję z sir Erykiem Drummondem, Scialoją i lordem Cecilem, popołudniu zaś opuścił Genewę.**

Deklaracja Rządu polskiego

w sprawie stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.

Genewa, 1. 9. (PAT.) Na dzisiejszem popołudniowem plenarnem posiedzeniu komisji, **minister Sokal złożył następującą deklarację w imieniu Rządu polskiego, zastrzegając prawo dla Polski do stałego miejsca w Radzie:**

„W chwili, kiedy komisja ma wypowiedzieć się w sprawie powiększenia liczby miejsc stałych w Radzie Ligi Narodów, zmuszony jestem oświadczyć imieniem swego Rządu, że **nigdy on nie zaprzestał uważać żądania przez Polskę stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów jako uzasadnionego i należnego, nietylko z punktu widzenia interesów Polski wynikających z jej sytuacji geograficznej i jej roli politycznej w Europie, ale również z punktu widzenia interesów tego zespołu międzynarodowego, którego akcja pokojowa wyraża się w Lidze Narodów. Przyznanie Polsce miejsca stałego w Radzie Ligi Narodów w przekonaniu Rządu polskiego zapewniłoby w sposób skuteczny stabilizację stosunków w Europie. Z tych wszystkich względów Polska rezerwuje sobie prawo realizacji swego żądania w momencie, który uzna za stosowny. W obecnej sytuacji politycznej Rząd mój jest gotów nie sprzeciwiać się rozwiązaniu, umożliwiającemu rozwikłanie kryzysu w łonie Ligi Narodów".**

Polska-Hiszpanja.

Genewa, 1. 9. (PAT.) Składając deklarację zasadniczą, delegat Polski oświadczył pod adresem Hiszpanji, co następuje:

„Polska zawsze zachowywała w stosunku do narodu hiszpańskiego uczucia szczerej przyjaźni. Byłaby szczęśliwa, gdyby Hiszpania nadal kontynuowała cenną swą współpracę w łonie Rady Ligi Narodów. Gdyby okoliczności polityczne niezależne od Polski pozwoliły na stworzenie w tej chwili większej ilości miejsc stałych, Rząd polski byłby szczęśliwy, gdyby pragnienie Hiszpanji zostało zrealizowane".

———xoox———

Sąd doraźny nad sprawcą napadu rabunkowego w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 1 września.

Ujęty sprawca napadu bandyckiego w centrum miasta Żaboklicki, stanie przed sądem doraźnym.

Zdołano stwierdzić, że 2 **celne strzały rewolwerowe do bandytów, kryjących się za taksówką, dał jeden z wyższych urzędników jednego z Ministerstw.** Oczywiście nie grozi mu żadna odpowiedzialność za zabójstwo, gdyż **działał w obronie swego życia i innych.**

———ox ox———

Wyrok na bandę podpalaczy.

Wilno, 1. 9. (PAT.) W poniedziałek zapadł wyrok w procesie 40 mieszkańców pow. dziśnieńskiego, oskarżonych o udział w **bandzie, która w r. 1918 dokonała szeregu napadów na dwory polskie.**

Herszt bandy **Mołotownikow** skazany został na **9 lat ciężkiego więzienia**, bracia **Orlechow** na **12 lat ciężkiego więzienia**, dwóch oskarżonych na 1 rok i 6 miesięcy, inni na **1 rok, a 12 oskarżonych uniewinniono.** Na mocy amnestji trzej najcięższej skazanym zmniejszono karę o 1/3, innym o połowę. **Wszyscy oskarżeni**, z wyjątkiem Mołotownikowa, do **czasu uprawomocnienia się wyroku, są na wolności za kaucją.**

TRZĘSIENIE ZIEMI W MEKSYKU I GRECJI.

N. Jork, 1. 9. (PAT.) Pisma tutejsze donoszą o silnem trzęsieniu ziemi w **Meksyku zachodnim.**

Wiedeń, 1. 9. (PAT.) Pisma donoszą z Aten, że wczoraj popołudniu w Atenach i kilku miastach prowincjonalnych **odczuto silne trzęsienie ziemi**, które wyrządziło wielkie szkody. Ognisko trzęsienia leży w **okolicach Sparty.**

OFIARY TRZĘSIENIA ZIEMI.

Wiedeń, 1. 9. (PAT.) „Unitet Press" donosi z Nowego Jorku: Z powodu trzęsienia ziemi na Azorach poniosło **śmierć 24 sób, a 400 jest ciężko** rannych.

Dalsze szczegóły strasznej katastrofy w Drohobyczu.

Cztery osoby zabite, 2 ciężko i 12 lżej rannych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Drohobycz, 1 września.

Wczoraj przynieśliśmy wiadomość o strasznej katastrofie w Drohobyczu. Dziś podajemy bliższe szczegóły wypadku.

W Drohobyczu, w narożnej kamienicy Rynek — ul. Stryjska 1, — znajduje się skład benzyny i nafty Miny **Löwenberg, która jest właścicielką tego domu.**

Dnia 31 sierpnia, o godz. 4 po poł., zatechał przed skład ten autem niejaki **Józef Białowąs**, który dla zakupu benzyny wszedł do sklepu w chwili, gdy N. Löwenberg nalewał z beczki do naczynia naftę. Białowąs palił papierosa, na uwagę zaś Löwenberga, by się nie zbliżał doń, B. **rzucił tlącego się jeszcze papierosa w kąt.** Podłoga, przesiąknięta benzyną i naftą, poczęła się **natychmiast palić.** Płomienie szybko dotarły do zbiorników i nastąpiła straszna eksplozja. Od jednej beczki zajęły się dalsze, aż **płomienie ogarnęły cała realność, docierając do piwnicy**, gdzie znajdowały się dalsze zapasy benzyny.

Przybyły na miejsce treny miejskiej **straży pożarnej**, oddziały straży z koncernów: „Galicja". „Polminu", „Nafty" oraz straż miejska z Borysławia. **Oddziały wojska gęstym kordonem otoczyły zagrożoną część miasta**, zaś policja pod komendą nadkomisarza **Iluklewicza i** podkom. **Kruczka czuwała nad bezpieczeństwem i mieniem pogorzelców.**

Na miejscu śmierć ponieśli: 1) **N. Bromowicz**, introligator; 2) **Leon Lieberman**, dorożkarz i 3) **N. N.**, — przyjezdny nieznanego nazwiska. 4) Joachim **Löwenberg** zmarł w szpitalu wśród strasznych mocząrni.

Ciężko poparzeni zostali: 1) **Józef Białowąs**, szofer (sprawca eksplozji). 2) **N. Tkacz**, praktykant sklepowy.

Lżej poparzeni: 1) Samuel **Burg**, 2) Helena **Pędrakówna**, 3) Jetti **Sternbach**, 4) Hania **Eidelsheim**, 5) Anna Hör, 6) Sabina **Butterweich**, 7) Dawid **Pachtman**, 8) Stanisław **Drozda**, 9) Leizor **Seif**, 10) Józef **Stocker**, 11) **Filip Lewicki**, 12) Oskar **Karliner.**

Ponadto kilka osób odrzymało opatrunki w Kasie Chorych.

Wszystkie sklepy i warsztaty pracy w mieście pozamykano.

W domu, w którym wybuchł pożar, spłonęły: sklep Miny Löwenberg, apteka **Tobiaszka**, kancelarja adw. dr. **Kaufamanna** i mieszkanie dr. **Rappaportowej.**

Poważne uszkodzenia odniosła sąsiednia kamienica, w której znajduje się **Powszechny Bank Związkowy.** Pożar trwał do późnej nocy.

———ox ox———

Policja na tropie handlu żywym towarem we Lwowie.

Aresztowanie niebezpiecznego oszusta w hotelu „Sawoy".

Lwów, 2 września.

W dniu wczorajszym na polecenie p. **N. Degena**, dyrektora fabryki likierów Mikolascha za rogatką Gródecką, aresztowała policja lwowska w hotelu "Savoy" **N. Friedenheima**, aferzystę i oszusta.

Friedenheim przed rokiem, jako zastępca wspomnianej fabryki, **zainkasował u szeregu firm kilka tysięcy złotych**, które następnie **sprzeniewierzył.** W jakiś czas po owem sprzeniewierzeniu, **spotkał** go p. **Degen i zażądał zwrotu pieniędzy.**

F. przyrzekł solennie, zaklinając się na zdrowie żony, do ośmiu dni zwrócić. Oszust jednak **pobił swą żonę i zbiegł.** Wczoraj zjawił się on we **Lwowie, a poznany przez p. Degena wpadł w ręce policji.**

Jest to osobnik, poszukiwany za inne sprawki również Zachodzi podejrzenie, że obecnie **Friedenheim zajmuje się handlem żywym towarem.** Jeździ on po miastach i organizuje... damskie kapele na wyjazd. Przed rokiem **wywiózł on podobną kapelę i ślad po niej zaginął.** Ostatnio Friedenheim bawił **w Lublinie, a potem w Przemyślu**, gdzie również organizował damskie kapele.

Policja wdrożyła w tym kierunku energiczne dochodzenia.

Zapytany o swe obecne zajęcie, podał Friedenheim, że ma zastępstwo fabryki samochodów. Nie jest jednak w stanie wymienić nazwiska fabryki tej, gdyż... nie pamięta.

———xo ox———

Lwowscy bandyci pod groźbą noży żądają... sprostowania w pismach.

Lwów, 2 września.

Donieśliśmy wczoraj, że dnia 31 sierpnia wieczorem, w ulicy Janowskiej, na Józefa Robotyckiego, kuśnierza (Janowska 71), który szedł w towarzystwie Józefa Kafki, napadli bez powodu Walery Lipka i Mieczysław Reiter, obaj notaryczni złodzieje i pobili ich laskami po głowie, **a w czasie bójki, Lipka skradł Kafce** z kieszeni kamizelki 30 zł., poczem obaj rabusie zbiegli. Zawiadomiona policja wdrożyła **za bandytami pościg...**

Jak jednak **„pościg"** lwowskiej policji wygląda wiemy... bandyci są zwykle „nieznani" — a znani są „nieuchwytni". Wczoraj „poszukiwani" przez policję Walerjan Lipka Mieczysław Reiter, oraz jego kochanka N. Sawicka, wtargnęli do mieszkania Franciszki Robotyckiej, (Janowska 71) i , pod groźbą noży, zażądali... by ona... w pismach tych, które opisały napad na Józefa Robotyckiego, umieściła sprostowanie.. Gdy córka jej Marja wybiegła na ulicę, by wezwać policję, Reiter wybiegł za nią i silnem uderzeniem laski złamał jej rękę. Po czynie tym napastnicy zbiegli.

Policja wdrożyła za nimi pościg... nr. 2.

SAMOBÓJSTWO ŻONY B. SUŁTANA.

Kair, 1. 9. (PAT.) Żona byłego sułtana tureckiego **Mahmeda rzuciła się w celu samobójczym do Nilu**, została jednak uratowana. Powodem samobójstwa była nędza spowodowana zmniejszeniem apanaży.

KRONIKA.

WRZESIEŃ
2
CZWARTEK

Dziś: rzym.-kat. Stefana kr. gr.-kat. Samuiła.

Jutro: rzym.-kat. Bronisławy gr.-kat. Tadeja.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.
Czwartek 2 września „Nitouche".
Piątek 3 bm. „Teresina".
Sobota 4 bm. „Teresina".

TEATR NOWOŚCI.
Czwartek 2 września „Codziennie o 5-tej...".
Piątek 3 bm. „Papa się żeni".
Sobota 4 bm. „Codziennie o 5-tej".

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:
Z powodu odświeżania sali Teatr kilka dni nieczynny.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Usta kochanki".
Chimera: „Miłość macierzyńska" i Bałałajka. Nowe utwory.
Marysieńka: „Harold Lloyd i Fridolini" jako królowie bezrobotni i Antek Migdał z Zamarstynowa.
Palace: „Dziewczyna pierwszej klasy" z Corinną Griffit dramat i „Musicie mieć dzieci" komedja — muzyk. humorysta Feliks Amors.

—oo—

— **Teatr Wielki.** Dziś we czwartek 2 bm. grana będzie „**Nitouche**", operetka, ciesząca się stale doskonałem powodzeniem. Wykonawczynią partji tytułowej jest ulubienica naszej publiczności p. Halina Rapacka.

— **Teatr Nowości** daje dziś kapitalną farsę "**Codziennie o 5-tej...**", z p. Zuzanną Łowińską, znakomitą odtwórczynią głównej roli, którą scena nasza pozyskała z powrotem. Tryskająca dowcipem farsa, grana z niesłychanym humorem i swobodą przez naszych artystów z p. Okornickim, reżyserem sztuki na czele, zapełnia stale widownię Teatru Nowości po brzegi.

— **„Król Stefan"**, wspaniały dramat historyczny pióra Kazimierza Brończyka, dany będzie jako uroczyste przedstawienie w dniu otwarcia Targów Wschodnich. Będzie to zarazem otwarcie sezonu 1926/7. Obsadę tworzą pierwszorzędne siły naszego dramatu. Nowe dekoracje z pracowni art. malarza Zygmunta Balka.

—oo—

— **Dr. Marjan Morelowski**, historyk sztuki, zamianowany został kustoszem królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie.

— **Wydział samorządowy we Lwowie**, protestuje w memorjale, wysłanym do Ministerstwa spraw wewnętrznych, przeciw zamierzonemu zlikwidowaniu go.

— **Urzędowanie w instytucjach państwowych**, trwać będzie od 1-go września w **soboty** do godziny 3.30 popołudniu, jak codziennie, a nie do godziny 2, jak podczas miesięcy letnich.

— **Zimowy rozkład jazdy na kolejach**, obowiązywać będzie od 1-go października.

— **Termin ulgowy pobierania kar za zwłokę** w wysokości 2 procent od zaległości w podatkach bezpośrednich, przedłużyło Ministerstwo skarbu do 30 b. m. włącznie.

— **Towarzystwo Zabaw Ruchowych** zawiadamia młodzież tych szkół średnich, które w okresie przedwakacyjnym uczęszczały na popołudniowe gry i zabawy do parku za rogatką Stryjską, że od dnia 2 września park jest otwarty do jej użytku. Ćwiczenia i zabawy będą się odbywały w tych samych dniach i godzinach jak w okresie przedwakacyjnym.

Towarzystwo oddaje również do dyspozycji młodzieży wymienionych zakładów bezpłatne korty tenisowe, które zostały zremontowane i otoczone siatką. Publiczność może korzystać z tych kortów za niską opłatą. Zamawiać można telefonicznie (Nr. 3494).

—o—

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego" przesyłać należy przekazami pocztowemi lub na numer P. K. O. 153.215.

—oo—

Mówią, że...

ilekroć kto opuszcza Lwów po skończeniu Targów Wschodnich głośno opowiada, iż jest to najdroższe miasto w Polsce.

— — — — — — — — — —

dużo w tem jest racji, gdyż ceny niemal wszystkiego skaczą w tym okresie jak obłąkane. Mamy ten brzydki, nierozsądny zwyczaj, iż chcemy bez trudu, jak najspieszniej zarobić wiele kosztem wszystkiego i wyzyskujemy sposobność, niestety tylko jednorazowego zarobku. Przecież ci wszyscy, którzy stale przyjeżdżają na Targi, „wpadlszy" już kilkakrotnie, nic już we Lwowie kupować nie będą i robią mu najgorszą reklamę. A taka jest okazja dobrego zarobku i przyciągnięcia klienteli! Powinno się właśnie w tym czasie silnie w pismach reklamować dobry, nie drogi towar, robić prowincji konkurencję, dawać nawet cokolwiek mniejsze ceny a wtedy masowy targ pokryje wszystko i da zysk świetny, zapewniając ponadto stały odbiór. A my tu właśnie robimy na odwrót: nic się nie reklamuje, czeka się napróżno na gościa, a jeśli ten się zjawi liczymy mu tak słono, że ucieka ze strachem. Nieliczni tylko kupcy postępują inaczej i dlatego robią dobre interesy. Za kilka dni rozpocznie się zjazd do Lwowa, więc ostatni czas pomyśleć o tem, raz już wreszcie obrać inną metodę i przekonać się o jej słuszności.

rrr.

—oo—

— **Do członków Związku Obrońców Lwowa z listopada 1918 r.** Rada Zawiadowcza wzywa wszystkich członków Związku Obrońców Lwowa do **uregulowania zaległych wkładek** do dni 30-tu od dnia niniejszego ogłoszenia. Uchylający się od tego obowiązku, a w szczególności członkowie, którzy zalegają od 6 miesięcy z wkładkami, **utracą** po myśli paragrafu 15 statutu **prawa członkowskie.**

Wkładki można uiszczać we **wtorki i soboty. między godziną 7 a 9-tą wieczór,** w lokalu Związku: **ul. Ormiańska 12, III p.,** lub też za czekiem P. K. O. Nr. 150250.

—oo—

—oo—

— **Spółdzielczy kurs korespondencyjny.** Wydział Społeczno-Wychowawczy Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej w październiku r. b. uruchamia Spółdzielczy kurs korespondencyjny. Program kursu obejmuje zarówno teoretyczne, jak i praktyczne zagadnienia spółdzielczości spożywców. Bliższych informacyj udziela Sekretarjat Kursu: Warszawa, Mokotów, ul. Grażyny 13, Tel. 22—62 i 257 - 47.

— **Posiedzenie powakacyjne** pełnego Komitetu jubil. św. Franciszka odbędzie się w piątek, 3 września, o godz. 6-tej. Ze względu na bliski termin uroczystości — oraz celem dokonania ważnych postanowień uprasza się o bezwarunkową obecność. — Ks. J. **Piwiński** (prezes) — **T. Lewicki** (sekretarz).

Dlaczego?

Przed kilku dniami, poruszając sprawę ustawienia rezerwoaru benzynowego dla automobilów przy ul. Romanowicza, zwracaliśmy uwagę na **niebezpieczeństwo**, jakie grozi mieszkańcom tej okolicy z powodu możliwości wybuchu i złączonej z nią katastrofy. Nawoływania nasze niestety dotychczas nie odniosły skutku, gdyż prace około ustawienia rezerwoaru benzynowego są dalej w toku.

Może teraz, wobec **strasznej katastrofy** benzynowej w Drohobyczu spowodowanej przez nieostrożność szofera przy napełnianiu automobilu benzyną z rezerwoaru, **władze bezpieczeństwa publicznego i magistrat dadzą się przekonać i zapobiegną podobnej katastrofie we Lwowie, przenosząc taki rozorwoar na wolny plac z dala od kamienic.**

Ulica Romanowicza, **stosunkowo dość wąska**, ale zbyt uczęszczana przez auta, motocykle i innego rodzaju pojazdy, wcale **się nie nadaje do umieszczania takich rezerwoarów na środku chodnika.**

Póki czas należy temu zapobięc a katastrofa w Drohobyczu niechaj będzie dla naszych **władz** stanowczą przestrogą. Oby nie było zapóźno. **Dlaczego względy** protekcyjne, jak w tym wypadku, **a nie dobro i bezpieczeństwo publiczności są decydujące?**

—oo—

— **Dodatkowe wpisy** do dokształcającej Szkoły Handlowej Kongregacji Kupieckiej we Lwowie, ulica Czarneckiego l. 1, II p. do I i II klasy, na rok szkolny 1926/7, będą się odbywały w kancelarji Kongregacji w dniach 2, 3 i 4 września b. r., w godzinach wieczornych od 6 do 8. Do wpisu należy przynieść metrykę urodzenia, ostatnie świadectwo szk., poświadczenie pryncypała, tudzież należytość wpisową zł. 10.—.

— **Wybite zęby.** Wczoraj wieczorem na placu Dominikańskim na podchmielonego Władysława **Kurasza** (Karmelicka 8) napadł jakiś również nietrzeźwy osobnik i bez powodu powybijał mu zęby.

—oo—

Z kraju.

× **Budowa mieszkań robotniczych.** Rząd uchwalił kwotę pół miljona złotych na budowę mieszkań dla robotników.

× **Zakończony strajk drukarzy warszawskich.** Po zlikwidowaniu strajku zecerów t. zw. akcydensowych, drukarnie warszawskie rozpoczęły pracę normalnie.

— **Budynek kościelny przeznaczony na Teatr.** Wileński Kelias donosi z Trok, że budynek, w którym do r. 1863 mieścił się kościół O. O. Dominikanów, przerabiany jest obecnie na Teatr.

—oo—

Nowe opłaty pocztowe.

Od 1 września b. r. weszły w życie następujące zmiany w taryfie pocztowej.

Listy krajowe do 20 gramów 20 gr., ponad 20 do 250 gramów — 40 gr., ponad 250 do 500 gramów — 80 groszy.

Druki krajowe wagi ponad 1.000 gramów do 2.000 gramów — 60 gr.

Paczki krajowe wagi 10 do 15 kg. 3.50, 15 do 20 kilogr. 4.50. Do każdej paczki dopłata 10 gr.

Przekazy. Przy każdym przekazie obowiązuje dopłata 5 gr., a przy każdej depeszy 10 gr.

Taryfa zagraniczna. Listy zwykłe do 20 gramów 40 groszy, za każde dalsze 20 gramów po 20 gr. Listy do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier do 20 gramów tylko 30 gr.

Kartki krajowe 10 gr., kartki zagraniczne 25 gr., do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier — 20 gr.

Targi Wschodnie.

BYDŁO GÓRNOŚLĄSKIE NA TARGACH WSCHODNICH.

W tegorocznej kampanji Targów Wschodnich wezmą także zbiorowy udział za przykładem tamtejszych kół przemysłowych i **górnośląscy rolnicy**, przyłączając się po raz pierwszy jako zbiorowa jednolita grupa do ogólno-polskiej manifestacji gospodarczej.

Związek hodowców bydła województwa śląskiego w Katowicach, zaproszony do udziału w dziale hodowlanym wysyła do Lwowa **doborową kolekcję najprzedniejszego materjału rozpłodowego**, złożoną z 41 sztuk czarno-białego i czarno srokatego bydła nizinnego z 13-tu zarodowych obór swych członków.

Bydło górnośląskie, mimo swej wysokiej zdolności produkcyjnej, dochodzącej wedle wykazów kontroli mlecznej, której hodowcy tamtejsi obowiązkowo podlegają, do 4,000 litrów mleka przeciętnego udoju rocznego, odznacza się **doskonałem zdrowiem i odpornością** dzięki aklimatyzacji na trwałych pastwiskach śląskich, gdzie klimat ostry ułatwia hartowanie. Żywy i stale wzrastający popyt na bydło z tamtejszych obór zarodowych świadczy, że wyniki dotychczasowe i w potomstwie są pod każdym względem zadawalające.

Leży w interesie rozwoju krajowej hodowli i unifikacji gospodarczej wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej **aby rolnicy i hodowcy** ze wschodnich, wybitnie rolniczych kresów Państwa, **skorzystali z tak rzadko nadarzającej się sposobności do nawiązania stosunków z właścicielami górnośląskich obór**, i zapoznali się naocznie podczas Targów Wschodnich ze stanem górnośląskiej, na tak wysokim poziomie stojącej hodowli i z jej wzorowym materjałem zarodowym.

Humor.

PRZYZWYCZAJENIE.

Niedawno jadąc tramwajem zauważyłem, że konduktor czytał list miłosny. No i cóż zrobił gdy go przeczytał? — Przedziurawił list...

*

GDYBY...

Pan Majer, który wrócił z przyjęcia u jednych państwa, zapytany jak tam było — odpowiada: Gdyby zupa była taka ciepła jak wino, a wino takie stare jak gęś — a gęś taka tłusta jak pani domu, to byłoby bardzo dobrze.

Kurjer ekonomiczny.

*** Konsumcja mięsa w rozmaitych krajach.** „Gaulois“ podaje interesujące cyfry w sprawie konsumcji mięsa. Okazuje się, iż **pierwsze miejsce** pod tym względem **zajmuje Australja,** gdzie spożycie dochodzi **do 119 klg. rocznie na głowę.** Inne kraje idą w porządku następującym: **Stany Zjednoczone** 68 kg., **Argentyna** 63.5 kg., **Anglja** 55.3 kg., **Niemcy** 49,2 kg., **Francja** 34.5 kg., **Szwajcarja** 34 kg., i t. d. **Najmniej mięsożernym narodem** okazują się **Włosi,** cyfry bowiem dotyczące tego kraju wynoszą 12.2 **kg.**

*** Polityka giełdowa niemieckiego Reichsbanku.** Wobec trwałej sytuacji normalnej w dziedzinie obrotów walutowych, **Reichsbank zamierza zlikwidować wszelką akcję na polu oficjalnej stabilizacji marki,** której kurs wynosi 4.2 w stosunku do dolara. Dalsze fluktuacje odpowiadać będą wahaniom notowań złota.

ZWYŻKA AKCJI KOLEJOWYCH LWÓW - CZERNIOWCE.

Akcje kolei Lwów - Czerniowce podniosły się w ciągu kilku miesięcy **z 20 na 90 szylingów.** Haussa ta jest — jak w kołach finansowych twierdzą — wynikiem pomysłowej spekulacji znanego giełdziarza berlińskiego **Jakóba Michaela,** który — zakupiwszy znaczną ilość tych papierów — prezentuje je za pośrednictwem holenderskiego Loldingu rządowi rumuńskiemu. Rząd rumuński zamierza podobno zwaloryzować akcje Lwów - Czerniowce do 14 procent w złocie.

EKSPORT TOWARÓW ŁÓDZKICH.

Fabrykanci łódzcy otrzymali w ostatnich dniach **poważne zamówienia ze strony Rumunji** na towary wełniane i **bawełniane.** Transakcje zawierane są przeważnie za gotówkę, **płatną przy odbiorze,** ponieważ niektóre większe rumuńskie firmy włókiennicze przechodzą obecnie ostry kryzys, co mogłoby w razie zawierania tranzakcji kredytowych narazić polskich fabrykantów i hurtowników na ewentualne straty.

Przemysł łódzki stara się **o pozyskanie Ameryki Południowej** jako stałego rynku zbytu i wysyła tam w najbliższych dniach swoich przedstawicieli w celu nawiązania bliższego kontaktu.

WEWNĘTRZNY ZBYT WĘGLA.

Na rynku wewnętrznym panuje w dalszym ciągu poważny **głód węglowy.** Wszystkie składy puste. **Do Warszawy** przybywa zaledwie **do 25 wagonów dziennie** zamiast dawniejszych stu. Przeważnie przychodzi węgiel dąbrowiecki, górnośląskiego węgla nie ma wiele.

Tranzakcje węglowe zawierane są prawie wyłącznie **na gotówkę;** cena za najlepsze gatunki węgla dąbrowieckiego i górnośląskiego wynosi **43 zł.,** za mniej dobre **41 zł.,** za tonnę, **loco** stacja **Warszawa.** Rynek wewnętrzny przedstawia dla producentów węgla w chwili obecnej wskutek zbliżającej się zimy bardzo poważnego odbiorcę.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

GIEŁDA LWOWSKA.

Kursa akcji nie utrzymały się. — Wczoraj 1 bm. nastąpiła realizacja, wszystkie rawie papiery kupowano po cenach niższych niż wczoraj, podaż zwiększona. Duże obroty Chybiem, Gazoliną, Rakszawą i Sierszą górniczą. W zaoffiarowaniu Bank Hipoteczny, Oikos. Naogół sytuacja niejasna i wyczekująca. Tendencja chwiejna. Usposobienie rezerwowane. W dewizach notowano: N. Jork 9.—, Wiedeń 127.10, Zurych 173.80. Efektywne dolary kupowano po 8.96 i 897.

Kotowane: Bk. Przemysłowy 0.27, Ziembank 0.08, 0.10; Browary 14.00, 14.25; Chodorów 105.00, 110.00; Chybie 7.25, 7.40. 7.50, 7.45; Cegielski 21.00, 22.00; Ćmielów 0.35, 0.40; Lokomotywy 1.50; Górka 23.00; Gazolina 2.60; Niemojowski 0.45, 0.46; Nitrat 0.23; Parowozy 0.55; Rakszawa 0.90, 0.95; Siersza g. 4.70, 4.40, 4.45, 4.50; Tespy 20.00, 20.50, 20.75; Zieleniewski 16.50, 16.40, 16.30.

OBROTY PRYWATNE.

Tendencja niezmieniona. Obrót średni.

Dolar ameryk. 8.95 do 8.97; dolar kanad. 8.88 do 8.90; kor. czesk. 0.25 3/4 do 0.26; frank franc. 0.21.50 do 0.22; frank franc. 1.70 do 1.72; funty szterl. 42.00 do 42.60.

Złoto: 20 kor. 35.60 do 36.00; 20 frank. 33.00 do 33.50: 20 mark. 41.20 do 41.80; 10 rubli 45.00 do 46.00.

Srebro: kor. austr. 0.70 do 0.72; 5 kor. 3.80 do 3.90; floreny 1.90 do 1.95; ruble 2.90 do 3.00; kopiejki za rubel 1.45 do 1.50.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

W obrocie giełdowym tranzakcje w jęczmieniu i owsie. Poza giełdą obroty w zbożach chlebowych zmniejszone, wobec obfitej podaży ceny zniżkują. Obfita podaż w mące krajowej. Tendencja zniżkowa. Usposobienie rezerwowane.

Pszenica nowa dworska 44.50 zł. Pszenica nowa chłopska 40.50 zł. Żyto nowe 29.00 zł. Owies nowy 23 50 zł.

—::—

WIADOMOŚCI FINANSOWE.

Ukazał się Nr. 66 **„Wiadomości Finansowych“** (wydawanych przez „Ajencję Wschodnią“ we Lwowie) i zawiera: Położenie finansowe Finlandji, Norweska ustawa przeciw spekulacji walutowej, Oszczędności w budżecie Gdańska, Zmieniony kierunek ekspansji kapitału amerykańskiego, Statystyka inwestycyj zagranicznych Stanów Zjednoczonych, „Financial News“ o unifikacji walut europejskich, Wykonanie budżetu rosyjskiego 1925/6 r., Obciążenie podatkowe Rosji Sowieckiej w stosunku do dochodu społecznego, Ucieczka kapitałów z Francji, Położenie finansowo - gospodarcze Danji, Banki niemieckie w Polsce, Oddział depozytowy w Austrjackim Banku Narodowym, Nowa polityka Banku Francuskiego, Sytuacja wielkich banków wiedeńskich po przewalutowaniu, Wpływ wojny celnej na przemysł niemiecko - śląski, Depresja gospodarcza w Europie, Położenie gospodarcze Rosji Sowieckiej, Handel zagraniczny Rosji w ciągu pierwszych 3 kwartałów 1925/6 r. Prenumeratę na „Wiadomości Finansowe“ we Lwowie przyjmuje „Ajencja Wschodnia“, **Lwów, ul. Długosza 31. Telefon 641.**

KURJER SPORTOWY.

POGOŃ - LUBLINIANKA.

Zawody o mistrzostwo Polski — odbędą się w sobotę i niedzielę 4 i 5 września b. r., na boisku Pogoni — za rogatką stryjską. Lublinianka — mistrz okręgu lubelskiego, przyjeżdża w pełnym, najlepszym składzie. Świetne wyniki, które uzyskała w ostatnich czasach, stawiają ją w rzędzie **groźnych przeciwników.** Wystarczy przypomnieć, że tamtegoroczny finał o mistrzostwo Polski — między Pogonią a Lublinianką, skończył się ledwie 1:0, **na korzyść Pogoni,** i to tylko dzięki świetnej obronie bramkarza Görlitza. Pogoń musi zwyciężyć Lubliniankę w sobotę i w niedzielę, by stanąć do ostatecznego boju z groźną „Cracovią“.

Że Lublinianki lekceważyć nie wolno — pojęła to **„Cracovia“, która wysyła przeciwko niej swój najsilniejszy zespół. Pogoń,** rozumiejąc swą odpowiedzialność wobec Lwowa, na wypadek **utracenia** tytułu Mistrza Polski, **gra w obu dniach w pełnym składzie reprezentacyjnym.**

Na piękne te zawody o mistrzostwo Polski i chwałę Lwowa — pospieszy niewątpliwie cały sportowy Lwów, by dodać otuchy swemu ulubieńcowi na drodze do zwycięstwa. Początek zawodów w obu dniach o godzinie 4-tej popołudniu. Członkowie Pogoni mają prawo do zniżek. Przedsprzedaż biletów w Maratonie, ul. Akademicka, a nadto w niedzielę rano od 9-tej do 1-ej w południe, w westibulu hotelu George'a.

Klub im. Z. Cyganiewicza wzywa wszystkich członków do uczęszczania na treningi boksu, zapasów i dźwigania ciężarów, które rozpoczęły się z dniem 1 września b. r. i odbywają się w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 7 do 9 wieczór, w sali szkoły im. św. Józefa przy ul. Lelewela l. 9.

Kurjer Radjowy

RADJO W POCIĄGACH.

Próbne radio - audycje **w pociągu pospiesznym Wiedeń - Salcburg,** urządzone dla dziennikarzy, udały się znakomicie. W pociągu znajduje się **osobny wagon** z licznemi słuchawkami i kontaktami umieszczonymi pod poduszkami, na dachu wagonu 16 metrów wysoka antena. Przez całą drogę słyszano doskonale, jedynie w tunelach Semeringu głos brzmiał nieco przytłumiony.

Radjo wprowadzono **we wszystkich pociągach pospiesznych** w granicach Austrji. Podróżni płacą drobną dopłatę.

RADJO W SCHRONISKACH GÓRSKICH.

W Parsonn, w pobliżu Davos (Szwajcarja) czynione były ostatnio doświadczenia z radjoaparatami, — które odegrają dużą rolę w życiu turystycznem. Rezultat doświadczeń był tak pomyślny, że **we wszystkich schroniskach i chatkach górskich dla turystów umieszczone będą** odtąd **instalacje radjowe.** Celem ich będzie komunikowanie turystom spostrzeżeń meteorologicznych. Ułatwi to orjentacje przy urządzaniu wycieczek górskich na szczyty i niewątpliwie zapobiegnie wielu nieszczęśliwym wypadkom.

—oo—

ZAWODY W BIEŻĄCYM TYGODNIU.

Warszawska Legja gra w sobotę **z Czarnymi,** w niedzielę z **Hasmoneą. Lublinianka** rozegra dwa mecze o mistrz. Polski z **Pogonią** w sobotę i niedzielę. Możliwem jest także dojście do skutku zawodów **Lechja - Hasmonea o mistrzostwo kl. A. W Krakowie** gra **Sparta** lwowska **we finale o puhar PZPN-u z Wisłą. Turyści** (Łódź) wyjeżdżają na zawody rewanżowe o mistrz. Polski do **Ruchu** (Wielkie Hajduki). **Polonja gra z T. K. S.-em** w Toruniu o mistrz. Polski, zaś **Warszawianka gościć będzie u siebie Ł. K. S. (Łódź).**

Bukareszt. Warszawianka - Juventus 2:0 (1:0). Warszawianka-Reprez. Bukaresztu 2:2 (1:2).

Barcelona. Union Sans - C. A. F. K. 2:0 (0:0).

Zagrzeb. Hask - Kroatia 4:1.

Hamburg. Hamburg - Hannower 1:2.

Wiedeń. Vierkötter (Niemcy) przepłynął Kanał La Manche w 12 godz. 42 **min. i pobił** rekord, ustanowiony przez Ederle, o 1 godzinę 57 minut.

„Sport“ nr. 189, wyszedł z druku i zawiera szczegółowe sprawozdania z ostatnich zawodów, artykuł Polska - Turcja i dodatek automobilowy z programem ghymkany.

WALNE ZGROMADZENIE

członków Spółdzielni Produktów Młyńskich z ogr. odp. we Lwowie ul. Rapaporta 1.

odbędzie się dnia 15. IX. br. w lokalu Szpitalna 50 o godz. 10 przedpoł. z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Zarządu.
2. Rozwiązanie i likwidacja spółdzielni.
3. Wybór Zarządu likwidacyjnego.
4. Wnioski członków.

Zarząd.

Nauka i wychowanie.

EKSTERNIŚCI! **Wpisy na Kursa zbiorowe i korespondencyjne.** Liczne podziękowania. Żądać prospektu (znaczek za 16 groszy). Zarząd: Prof. Dr. Józef Głuziński. **Konc. Pierwsze Kursa Maturyczne i Uzupełniające „Pilność".** Lwów, Pańska 14. Rok założenia 1921. 2334

TYLKO **dla Abiturjentów(ek) gimnazjalnych specjalny Kurs matury seminarjalnej. „Pilność", Pańska 14.** 2533

KONCESJONOWANA SZKOŁA fortepianu i cytry IDY GÓNIDANEK ul. Romanowicza 22. 2585

LEKCJE języka niemieckiego metodą praktyczną na podstawie konwersacji, udziela rutynowana nauczycielka. Zgłoszenia „Hermina" adm. „Kurjera Lw." 2602

Posady i prace.

DENTYSTKA-technik zdolna w operatywie, prowadzi obecnie większy zakład dentystyczny, poszukuje posady we Lwowie. Zgłoszenia pod „Ambulatorjum" do „Adm. Kurjera".

MŁODY CZŁOWIEK lat 29 z ukończoną szkołą handlowo - przemysłową w Morawskiej Ostrawie łatwo orjentujący się we wszystkich sprawach handlowo-przemysłowych i rolniczych, władający językami polskim, niemieckim, czeskim, rosyjskim i ruskim przyjmie jakąkolwiek posadę w tych lub w innych działach. Łaskawe zgłoszenia do administracji „Kurjera Lwowskiego" pod „absolwent szkoły handl.-przem. 2610

Różne.

ARTYSTYCZNA Pracownia abażurów, Pańska 6. poleca się. 2536

WEZMĘ dziecko za swoje z odpowiednią odprawą lub na wychowanie. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw." pod „szczęście". 2601

ZGUBIONE dokumenta wojskowe na nazwisko Małek Antoni wystawione przez P. K. U. Brzeżany unieważnia się. 2605

OGŁOSZENIE.

1) Tenenbaum Anna ur. 1893 r., córka Herszka i Macheli z Rubinków, nauczycielka w Sosnowcu.

2) Zagrajek vel Friedman Szmul ur. 1896 r., syn Jakóba i Łaji zam. w Niemczech.

3) Kobyłka Jakób ur. 1859 r., syn Franciszka i Katarzyny funkcjonarjusz kolejowy we wsi Zaborze.

4) Jan i Zofja Procbaska w imieniu małoletniego Machaufa Leona ur. 1911 r., syna Jakóba i Zofji ucznia w Starachowicach.

5) Ciura Józef ur. 1872 r., syn Jakóba i Józefy robotnik w Sosnowcu.

6) Skwarek Stanisław ur. 1887, syn Jana i Marjanny urzędnik w Radomiu.

7) Wuł Henryk ur. 1901 r., syn Borucha i Rozalji rzemieślnik w Skale.

8) Bąba Juljan ur. 1900 r., syn Michała i Franciszki funkcjonarjusz Pol. Państw. w Zwoleniu.

9) Baran Józef ur. 1897 r., syn Jana i Ludwiki rolnik w Chlewiskach.

10) Szatan Jan ur. 1904 r., syn Marcina i Marjanny uczeń we wsi Cegielnia.

11) Ciura Jan i Franciszek ur. 1899 i 1902 synowie Józefa i Marjanny — 1 urzędnik — 2 nauczyciel.

12) Alpiński-Sołwicki ur. 1883 r., syn Stanisława i Franciszki rolnik w Sandomierzu.

13) Wychowanica Katarzyny Spychało — Stanisława Kazimiera 2 im. ur. 1901 córka niewiadomych rodziców zamieszkała w Będzinie.

14) Pałka Wojciech, Michał i Jan ur. 1853, 1888, 1894 synowie 1) Wincentego i Barbary, 2) 3) Wojciecha i Salomei rolnicy w Porąbce — wnieśli prośby o zezwolenie na zmianę nazwiska rodowego ad 13) o nadanie nazwiska a to:

1) Tenenbaum Anna na nazwisko Jodłowska.
2) Zagrajek vel Friedman Szmul na nazwisko Friedman.
3) Kobyłka Jakób na nazwisko Przybyłko.
4) Machauf Leon na nazwisko Prochaska.
5) Ciura Józef na nazwisko Uroczyński.
6) Skwarek Stanisław na nazwisko Atomski, Jerski lub Szewiński.
7) Wuł Henryk na nazwisko Buski.
8) Bąba Juljan na nazwisko Bomski.
9) Baran Józef na nazwisko Borański.
10) Szatan Jan na nazwisko Szafirowski.
11) Ciura Jan i Franciszek na nazwisko Uroczyński.
12) Alpiński-Sołwicki na nazwisko Sołwicki.
13) Wychowanica Katarzyny Spychało, Stanisława Kazimiera 2 im. na nazwisko Grzybowska.
14) Pałka Wojciech, Michał i Jan na nazwisko Osomański.

Urząd Wojewódzki w Kielcach podaje powyższe prośby do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4 ustawy z dn. 24 października 1919 roku Dz. Ust. R. P. N. 88 poz. 478 wolno przeciw ich uwzględnieniu zgłosić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zarzuty, które podać należy do urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w przeciągu dni 90 od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, które równocześnie zarządza się,

Za Wojewodę
(—) Kurnikowski.

Mieszkania.

POSZUKUJĘ 3-4 pokoi z pełnym komfortem w śródmieściu. Zgłoszenia do Adm. „Kurjera Lwowskiego" pod „komfort". 2379

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. **Nadesłane i nekrologja** miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. **Po kronice, komunikaty, paski i inseraty** na stronicach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 46 gr. zagraniczne 54 gr. **Kronika, repertuar dział ekonomiczny** miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. **Na pierwszej stronie** miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. **Drobne ogłoszenia** za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. **matrymonialne, korespondencja prywatna** miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tłustym drukiem podwójnie.

Nakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.
Opłata pocztowa uiszczana gotówką. **Z drukarni Polskiej we Lwowie,** Chorążczyzna 17, Tel. 23-19.